

**TURUN
YLIOPISTO**

Lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien itsesyytösten yhteys uudelleen uhriksi joutumiseen

Psykologia / Psykologian ja logopedian laitos

Kandidaatintutkielma

Alma Järvi

Sofi Kaunisto

22.5.2026

Turku

Ohjaaja: Mika Koivisto

Turun yliopiston laatujärjestelmän mukaisesti tämän julkaisun alkuperäisyys on tarkastettu Turnitin OriginalityCheck -järjestelmällä.

TURUN YLIOPISTO

Psykologian ja logopedian laitos

JÄRVI, ALMA; KAUNISTO, SOFI:

Lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien
itsesyytösten yhteys uudelleen uhriksi
joutumiseen

Kandidaatintutkielma 33 s,

Psykologia

Toukokuu 2026

Systemaattisen katsauksen tavoitteena oli selvittää, miten lapsuuden seksuaaliväkivallasta koetut itsesyytökset ja yleinen taipumus itsesyytöksiin ovat yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen. Lapsuuden seksuaaliväkivallaksi lukeutuu kaikenlaiset teot, jotka loukkaavat lapsen koskemattomuutta, ja se on kehitysvaiheen erityispiirteiden takia merkittävä riskitekijä haitallisille kehityskuluille myöhemmin elämässä. Seksuaaliväkivallan uhriksi joutuminen voi muuttaa lapsen ydinuskomuksia itsestään ja muista, ja lapsi saattaa kokea itse olevansa vastuussa tapahtuneesta. Erilaiset muuttuneet ydinuskomukset voivat olla riski uudelleen uhriksi joutumiselle. Katsaus kokoaa yhteen tietoa lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien itsesyytöksistä ja niiden yhteydestä uudelleen uhriksi joutumiseen, eikä tällä aiheen rajauksella ole tehty kirjallisuuskatsausta tai meta-analyysia aikaisemmin. Hypoteesina oli, että sekä traumaan liittyvien itsesyytösten että yleisemmän itsesyytöksiin taipuvaisuuden ja uudelleen uhriksi joutumisen välillä on positiivinen korrelaatio. Tutkimus toteutettiin systemaattisena kirjallisuuskatsauksena, johon valikoitui 11 artikkelia neljästä eri tietokannasta (PubMed, PsychInfo, PsychArticles ja Web of Science).

Tutkimus antaa kohtalaista tukea sille, että nimenomaan seksuaaliväkivaltaan kohdistuvat itsesyytökset ovat yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen. Useassa tutkimuksessa itsesyytökset olivat merkittävästi vahvempia useita kertoja uhriksi joutuneilla muihin verrattuna, ja ne ennustivat itsenäisesti alttiutta joutua uudelleen seksuaaliväkivallan uhriksi. Sen sijaan yleinen taipumus itsesyytöksiin ei saanut tukea uudelleen uhriksi joutumista selittävänä tekijänä: Kuudesta itsesyytöksiin taipuvaisuutta, sisäistä attribuutiotyylä tai hallintakäsitystä tarkastelevasta tutkimuksesta viidessä ei löydetty merkittävää selittävyttä uudelleen uhriksi joutumista ennustaville regressiomalleille. Katsauksemme osin ristiriitaisen näytön perusteella tarvitaan jatkotutkimusta erilaisilla otannoilla ja standardoiduilla mittausmenetelmillä. Jatkossa olisi syytä tarkastella seksuaaliväkivaltaan liittyvien itsesyytösten erityispiirteitä sekä kehittää ja kokeellisesti mitata mahdollisten tukitoimien vaikutuksia itsesyytösten vähentämiseksi.

Avainsanat: lapsuudessa koettu seksuaaliväkivalta, lapsuuden seksuaalinen hyväksikäyttö, seksuaalinen väkivalta, seksuaaliväkivalta, syyllisyydentunne, aikuiset

Sisällysluettelo

1 Johdanto	4
1.1 Lapsen kohdistuva seksuaaliväkivalta	4
1.2 Lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien itsesyytökset	5
1.3 Uudelleen uhriksi joutuminen	6
1.4 Itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen yhteys	7
1.5 Tutkimuskysymys ja hypoteesit	8
2 Menetelmät	9
3 Tulokset	11
3.1 Tutkimuksen aineisto	11
3.2 Lapsen kohdistuvan seksuaaliväkivallan mittausmenetelmät	12
3.3 Uudelleen uhriksi joutumisen mittausmenetelmät	17
3.4 Itsesyytösten mittausmenetelmät	18
3.4.1 Koettuun seksuaaliväkivaltaan kohdistuvien itsesyytösten mittausmenetelmät	18
3.4.2 Itsesyytöksiin taipuvaisuutta mittaavat menetelmät	20
3.5. Itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen yhteys	21
3.5.1 Koettuun seksuaaliväkivaltaan kohdistuvien itsesyytösten tarkastelu	22
3.5.2 Itsesyytöksiin taipuvaisuuden tarkastelu	23
4 Pohdinta	23
4.1 Katsauksen vahvuudet ja rajoitukset	25
4.2 Katsauksen merkitys ja jatkotutkimus	27
4.3 Lopuksi	28
Lähteet	30

1 Johdanto

Lapsiin kohdistuva seksuaaliväkivalta on viime vuosina saanut lisääntyvästi huomiota mediassa ja julkisessa keskustelussa. Tämän systemaattisen katsauksen tarkoituksena on tarkastella lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien itsesyytösten yhteyttä uudelleen uhriksi joutumiseen. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen mukaan lapsen kohdistuva seksuaaliväkivalta tarkoittaa ”kaikkia niitä tekoja, jotka loukkaavat lapsen koskemattomuutta” (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos [THL]; n.d.). Viime vuosina lapsiin kohdistuvat seksuaalirikokset vaikuttavat lisääntyneen: Esimerkiksi vuosien 2023 ja 2024 välillä poliisin tietoon tulleiden seksuaalirikosten määrä kasvoi 43 %, kun tapausten vuotuinen määrä kasvoi 3475:stä 4986:teen (Poliisi n.d.). Suomalaisen kouluterveyskyselyn mukaan seksuaaliväkivallan kokemusten esiintyvyys on 9.-luokkalaisilla tytöillä 10–13 % ja pojilla 3–4 % (Tiitinen, 2025). Maailmanlaajuisesti yksi viidestä tytöstä joutuu seksuaaliväkivallan uhriksi (Stoltenborgh ym., 2011).

Seksuaaliväkivallan uhriksi joutumisella on usein merkittävää psyykkistä haittaa lapselle (Hailes ym., 2019; Maniglio, 2009). Itsesyytökset ovat yksi yleisistä reaktioista seksuaaliväkivallan kaltaiselle traumaattiselle tapahtumalle, jossa uhrin kokemus autonomiasta ja kontrollista horjuu (Raz ym., 2023). Aikaisemman tutkimuksen mukaan lapsuuden seksuaaliväkivallan on myös todettu olevan riskitekijä seksuaaliväkivallan uhriksi joutumiselle myöhemmällä iällä (Browne & Finkelhor, 1986; Hébert ym., 2021; Herrenkohl ym., 2022). Vaikka tutkimusnäyttö lapsuuden seksuaaliväkivallan ja uudelleen uhriksi joutumisen välillä on johdonmukaista, yhteyttä välittäviä mekanismeja ei vielä tunneta täysin. Ilmiötä selittäviä mekanismeja olisi tärkeää ymmärtää, jotta uudelleen uhriksi joutumista voisi jatkossa pyrkiä ennaltaehkäisemään terapeuttisilla interventioilla. Katsauksemme tavoitteena on selvittää miten itseä syyllistävät uskomukset ovat yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen.

1.1 Lapsen kohdistuva seksuaaliväkivalta

Terveiden ja hyvinvoinnin laitos (Terveiden ja hyvinvoinnin laitos [THL], n.d.) määrittelee lapsen kohdistuvan seksuaaliväkivallan tarkoittavan ”kaikkia niitä tekoja, jotka loukkaavat lapsen seksuaalista koskemattomuutta”. Seksuaaliväkivaltaa voi tapahtua ilman kontaktia tai kosketuksen välityksellä. Teot voivat sisältää esimerkiksi seksuaalissävytteistä kommentointia tai ahdistelua, itsensä paljastamista, lapsen altistamista pornografiselle sisällölle, genitaalialueiden koskettelua tai seksuaalisiin tekoihin painostamista tai pakottamista. Seksuaaliväkivaltaa voi tapahtua fyysisessä ympäristössä tai verkkovälitteisesti. Viimeisen kymmenen vuoden aikana yleistynyt

seksuaaliväkivallan muoto onkin verkossa tapahtuva seksuaaliväkivalta, jossa lasta esimerkiksi houkutellaan seksuaalisiin tarkoituksiin (engl. grooming) (Rossi ym., 2022). Pieniin lapsiin kohdistuvassa seksuaaliväkivallassa yleisempää on koskettelu, kun taas nuoret joutuvat useammin vakavamman seksuaaliväkivallan muodon uhriksi (HUS, n.d.).

Lapsuuden seksuaaliväkivalta on usein toistuvaa ja aiheuttaa merkittävää fyysistä ja psyykkistä haittaa, joka voi jatkua pitkälle aikuisuuteen (Hailes ym., 2019; Maniglio, 2009). Koska seksuaaliväkivallan muotoja on monenlaisia, myös sen seuraamukset ovat erilaisia yksilöiden välillä. Yksilön tapaan reagoida tapahtuneeseen vaikuttavat muun muassa lähiympäristö, kulttuuri ja henkilökohtaiset resilienssitekijät (Sanjeevi ym., 2018). Seksuaaliväkivallan aiheuttamaa psyykkistä oireilua voi esimerkiksi olla masennus, ahdistus, syömishäiriöt ja posttraumaattinen stressihäiriö (Maniglio, 2009). Osalla uhreista psyykinen oireilu alkaa heti tapahtuneen jälkeen, kun taas toisilla oireilu alkaa vasta kuukausien tai vuosien kuluttua.

1.2 Lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien itsesyytökset

Itsesyytökset ovat yksi keskeisistä reaktioista seksuaaliväkivallan kaltaiselle traumaattiselle kokemukselle. Uhrit syyttävät itseään seksuaaliväkivallasta yleisemmin kuin muista traumaattisista tapahtumista (Ullman, 2023). Nykytutkimuksen mukaan itsesyytöksillä ei ole yhtä tiettyä alkuperää, vaan uhrin kokemukseen vaikuttaa moni tekijä, joista osa on vielä tuntemattomia. Itsesyytökset voivat johtua esimerkiksi uhrin reaktioista tai kontrollin menettämisen tunteesta seksuaaliväkivallan hetkellä tai sen jälkeen (Sigurvinsdottir & Ullman, 2015). Traumaattisen tapahtuman aikana kontrollin menettäneet ihmiset reagoivat itsesyytöksillä välttääkseen avuttomuuden tunnetta ja saavuttaakseen hallinnan tunnetta tapahtuneesta (Raz ym., 2023). Tutkimusten mukaan pidempään kestänyt seksuaaliväkivallan uhriksi joutuminen on yhteydessä vahvempiin itsesyytöksiin (Feiring ym., 2002). Vahvempien itsesyytösten on tutkittu liittyvän viivästyneeseen avun piiriin hakeutumiseen tai avun hakematta jättämiseen (Brockdorf ym., 2023).

Uhrin sukupuolen yhteyttä itsesyytöksiin on tutkittu, ja on näyttöä, että seksuaaliväkivallan uhriksi joutuneet tytöt syyllistivät itseään enemmän kuin uhriksi joutuneet pojat (Filipas & Ullman, 2006; Voogt & Klettke, 2017). Vahvempiin seksuaaliväkivallan jälkeisiin itsesyytöksiin voi myös olla yhteydessä sosiaaliset ja kulttuuriset normit, kuten uhrin konservatiiviset näkemykset seksuaalisuudesta tai uhrin kokemusta vähätteleviin raiskausmyytteihin uskomisen (Grubb & Turner, 2012; Okur ym., 2019). Seksuaaliväkivallan tekijän ja lapsen välisellä suhteella voi myös olla

vaikutus itesesytösten kokemiseen: On näyttöä, että läheinen suhde tekijään olisi yhteydessä vahvempiin itesesytöksiin (Davies ym., 2013).

Lapsuudessa koetusta seksuaaliväkivallassa on kehitysvaiheen takia erityispiirteitä aikuisuudessa koetun seksuaaliväkivallan itesesytöksiin nähden: Lapsien seksuaaliväkivallasta koettujen itesesytösten on muun muassa teoretisoitu johtuvan hyväksikäytön dikotomiasta (engl. abuse dichotomy), joka syntyy, kun hyväksikäyttäjä on jokin lapselle turvallisista ja luotettavista aikuisista (Briere, 1992). Kun lapsi näkee hyväksikäyttäjän luotettavana aikuisena, tämä saattaa tulkita kokemansa väkivallan oikeutettuna tai esimerkiksi ansaittuna rangaistuksena. Lapsi ei Brieren mukaan kykene vielä ymmärtämään hyväksikäytön kompleksisuutta, vaan tekee virheellisiä johtopäätöksiä syy-seuraussuhteesta, jotka voivat johtaa itesesytöksiin. Vaikka pienten lasten hyväksikäyttäjä on usein jokin lapsen lähipiiriin kuuluva henkilö, tekijä on harvoin biologinen vanhempi (HUS, n.d.).

Tutkimusten mukaan lapsuuden seksuaaliväkivallan kokemuksilla on yhteys siihen, millaiseksi ihmisen attribuutiotyylille kehittyä (Steel ym., 2004). Attribuutiotyylillä tarkoitetaan sitä, millaisia syy-seuraussuhteita yksilö tekee elämän tapahtumista (Seligman ym., 1979). Seksuaaliväkivallan uhreilla on tyypillisemmin enemmän sisäisiä, pysyviä ja laaja-alaisia attribuutioita, joilla näyttäisi olevan yhteys taipumukseen kokea psyykkistä ahdinkoa (Steel ym., 2004). Sisäisiin attribuutioihin taipuvaiset henkilöt kokevat yleensä olevansa vastuussa itselle tapahtuvista asioista. Toisaalta lapsuuden seksuaaliväkivallan uhreilla on toisissa tutkimuksissa löydetty myös olevan useammin ulkoinen hallintakäsitys muihin lapsiin verrattuna (Simmons & Weinman, 1991). Hallintakäsityksellä (engl. Locus of Control) tarkoitetaan yksilön käsitystä siitä, kokeeko hän itse olevansa kontrollissa elämänsä tapahtumista, vai onko kontrolli ulkoisilla tekijöillä.

1.3 Uudelleen uhriksi joutuminen

Uudelleen uhriksi joutumisella (engl. revictimization) tarkoitetaan ilmiötä, jossa aiemmin väkivaltaa kokenut henkilö joutuu myöhemmin elämässään uudelleen väkivallan kohteeksi. Lapsuuden seksuaaliväkivaltaa kokeneilla ihmisillä on useissa tutkimuksissa todettu olevan kohonnut riski kokea seksuaaliväkivaltaa myös myöhemmällä iällä (Browne & Finkelhor, 1986; Girard ym., 2024; Maniglio, 2009). Walkerin ja kumppaneiden 2017 toteutetun 80 tutkimusta sisältäneen meta-analyysin mukaan keskimäärin 46.5 % naisista, jotka ovat kokeneet lapsuudessaan seksuaaliväkivaltaa, kokevat elämänsä aikana uudelleen uhriksi joutumisen (Walker ym., 2019). Uudelleen uhriksi joutumista on todennettu tapahtuvan monissa eri etnisissä ryhmissä, kaikenlaisissa

elämäntilanteissa ja sosioekonomisissa asemissa, ja se koskee myös seksuaalivähemmistöjä (Messman-Moore & McConnell, 2018).

Uudelleen uhriksi joutumisen on todettu olevan yhteydessä psyykkisiin oireisiin, kuten masennukseen, posttraumaattiseen stressiin ja dissosiaatioon, interpersoonallisiin haasteisiin (Bockers ym., 2014) sekä epädaptiivisiin hallintakeinoihin, kuten lisääntyneeseen alkoholin käyttöön ja seksikumppanien määrän kasvuun (Koss & Dinero, 1989). Nykykirjallisuudessa erityisesti posttraumaattisen stressihäiriön on esitetty olevan yhteydessä lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien myöhempään uudelleen uhriksi joutumiseen (Chu 1992), ja PTSD-oireiden vakavuuden on tutkittu olevan yhteydessä itsesyytöksiin seksuaaliväkivallasta (Zinzow ym., 2010).

Yksi keskeisimmistä uudelleen uhriksi joutumista selittävistä malleista on David Finkelhorin traumamekanismien malli (engl. Four Traumagenic Dynamics Model) (Browne & Finkelhor, 1986; Finkelhor, 1987). Mallissaan Finkelhor kuvaa, miten seksuaaliväkivalta voi vaikuttaa minäkuvaan, ihmissuhteisiin ja rajojen hahmottamiseen tavalla, joka lisää alttiutta joutua uudelleen väkivallan kohteeksi. Mallin mukaan erityisesti voimattomuuden ja petetyksi tulemisen kokemukset traumaattisen kokemuksen jälkeen ovat yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen, sillä ne ovat yhteydessä heikentyneeseen kykyyn arvioida riskejä ja puutteelliseen uskoon omista puolustautumismahdollisuuksista uhkaavissa tilanteissa (Browne & Finkelhor, 1986; Finkelhor, 1987).

1.4 Itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen yhteys

Attribuutioteorian mukaan lapsen kohdistuneen seksuaaliväkivallan pitkäaikaiset haitalliset seuraukset riippuvat siitä, attribuoiko uhri seksuaaliväkivallan sisäisesti vai ulkoisesti, eli syyttääkö tämä tapahtuneesta itseään vai seksuaaliväkivallan tekijää (Janoff-Bulman, 1979; Okur ym., 2019). Cohen ja Mannarino (2002) totesivat, että uhrin attribuutioilla kokemastaan seksuaaliväkivallasta on jopa yhtä paljon merkitystä väkivallan jälkeisiin psyykkisiin seuraamuksiin, kuin itse tapahtuneeseen liittyvillä tilannetekijöillä (Cohen & Mannarino, 2002).

Seksuaaliväkivallan uhrien vääristyneet uskomukset ovat nykytutkimuksen perusteella yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen (Girard ym., 2024). Myös uhrin tulkinta siitä, että on joutunut luonteensa takia seksuaaliväkivallan uhriksi, on joissain tutkimuksissa löydetty olevan yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen (Koss & Figueredo, 2004; Okur ym., 2019). Kun uhri tulkitsee seksuaaliväkivallan johtuneen omasta luonteestaan, hän saattaa tarkoittamattaan omaksua

muuttumattoman ja passiivisen mielikuvan itsestään (Janoff-Bulman, 1979; Weiner, 1985). Itsesyytösten onkin havaittu lisäävän passiivisuutta myös ei-toivottujen seksuaalisten kohtaamisten aikana (Macy ym., 2006). Passiivisuus ja uskomus siitä, että vastarinta on hyödytöntä voi johtaa uudelleen uhriksi joutumiseen.

Toisaalta on näyttöä, että sisäisen hallintakäsityksen muodostaminen lapsuuden seksuaaliväkivallan kokemisen jälkeen olisi yhteydessä parempaan mielenterveyteen ja matalampaan riskiin joutua uudelleen uhriksi verrattuna ulkoisen hallintakäsityksen muodostamiseen (Frazier ym., 2004). Ilmiötä on perusteltu sillä, että ihmiset, jotka kokevat olevansa itse vastuussa monesta elämän osa-alueesta kokevat pystyvänsä estää uudelleen uhriksi joutumisen. On kuitenkin tärkeää huomioida, että vahvemman sisäisen hallintakäsityksen omaavat ihmiset saattavat myös todennäköisemmin syyttää itseään kokemastaan seksuaaliväkivallasta (Feinauer & Stuart, 1996).

On myös tärkeää huomioida, että toisinaan aikaisemmat seksuaaliväkivallan kokemukset voivat itsessään olla myös uudelleen uhriksi joutumiselta suojaava tekijä (Macy ym., 2006), sillä uhrin saattavat esimerkiksi havaita uhan riskiviestejä varhaisemmin muihin ihmisiin verrattuna. Itsesyytöksiin ja alhaiseen itseluottamukseen vaikuttaminen erilaisin interventioin voisi olla mahdollinen keino uudelleen uhriksi joutumisen kierteen katkaisemiseksi (Macy ym., 2006).

1.5 Tutkimuskysymys ja hypoteesit

Lapseen kohdistuvan seksuaaliväkivallan yhteyttä uudelleen uhriksi joutumiselle on tutkittu aiemmin, mutta systemaattista katsausta itsesyytösten yhteydestä uudelleen uhriksi joutumiselle ei ole aiemmin tehty. Itsesyytösten roolin ymmärtäminen uudelleen uhriksi joutumisessa on tärkeää, sillä lisää ennaltaehkäiseviä interventioita uudelleen uhriksi joutumiselle tarvitaan. Vaikka käsittelemme katsauksessa syyllisyyden tunteita, katsauksen tarkoitus ei ole lisätä väkivallan uhrien kokemaa syyllisyyttä, sillä väkivalta ei ole ikinä uhrin syy. Tarkoituksenamme on sen sijaan lisätä ymmärrystä uudelleen uhriksi joutumisen luonteesta ja siihen liittyvistä haitallisista uskomuksista.

Tutkimuksen tavoitteena on selvittää, ovatko lapsuuden seksuaaliväkivallan itsesyytökset tai yleinen taipuvaisuus itsesyytöksiin yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen. Tämän katsauksen tutkimuskysymykset ovat: 1) miten itsesyytökset lapsuudessa koetusta seksuaaliväkivallasta ovat yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen ja 2) miten lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien taipuvaisuus itsesyytöksiin on yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen. Hypoteesimme on, että lapsuuden seksuaaliväkivallasta koettujen itsesyytösten sekä uhrien yleisemmän itsesyytöksiin taipuvaisuuden ja uudelleen uhriksi joutumisen välillä on positiivinen yhteys.

2 Menetelmät

Tutkimus toteutettiin systemaattisena kirjallisuuskatsauksena. Tietokantahaku tehtiin PubMed-PsychInfo- PsychArticles ja Web of Science -tietokannoissa 18.2.2026. Hakulausekkeet tietokantakohtaisine asiasanoineen olivat seuraavat:

PubMed-tietokannan hakulauseke:

("child sexual abuse" OR "childhood sexual abuse" OR "child sexual abuse" OR "Child Abuse, Sexual"[MeSH] OR CSA) AND ("self-blame" OR "self blame" OR "Guilt"[MeSH] OR "own fault" OR belief* OR attribution* OR "locus of control") AND (revictim* OR "later victim*" OR "repeated assault" OR "repeated rape" OR "repeated victim*" OR "adulthood victim*" OR "sexual assault" OR "adult sexual assault" OR ASA OR "adult sexual abuse")

PsycInfo ja PsycArticles -tietokantojen hakulausekkeet:

("child sexual abuse" OR "childhood sexual abuse" OR CSA OR DE "Child Sexual Abuse") AND ("self-blame" OR "self blame" OR "Guilt" OR "own fault" OR DE Guilt OR belief* OR attribution* OR "locus of control") AND (revictim* OR "later victim*" OR "repeated assault" OR "repeated rape" OR "repeated victim*" OR "adulthood victim*" OR "sexual assault" OR DE "adult sexual assault" OR "adult sexual assault" OR ASA OR DE "adult sexual abuse" OR "adult sexual abuse")

Web of Science -tietokannan hakulauseke:

("child sexual abuse" OR "childhood sexual abuse" OR CSA) AND ("self-blame" OR "self blame" OR "Guilt" OR "own fault" OR belief* OR attribution* OR "locus of control") AND (revictim* OR "later victim*" OR "repeated assault" OR "repeated rape" OR "repeated victim*" OR "adulthood victim*" OR "sexual assault" OR "adult sexual assault" OR ASA OR "adult sexual abuse")

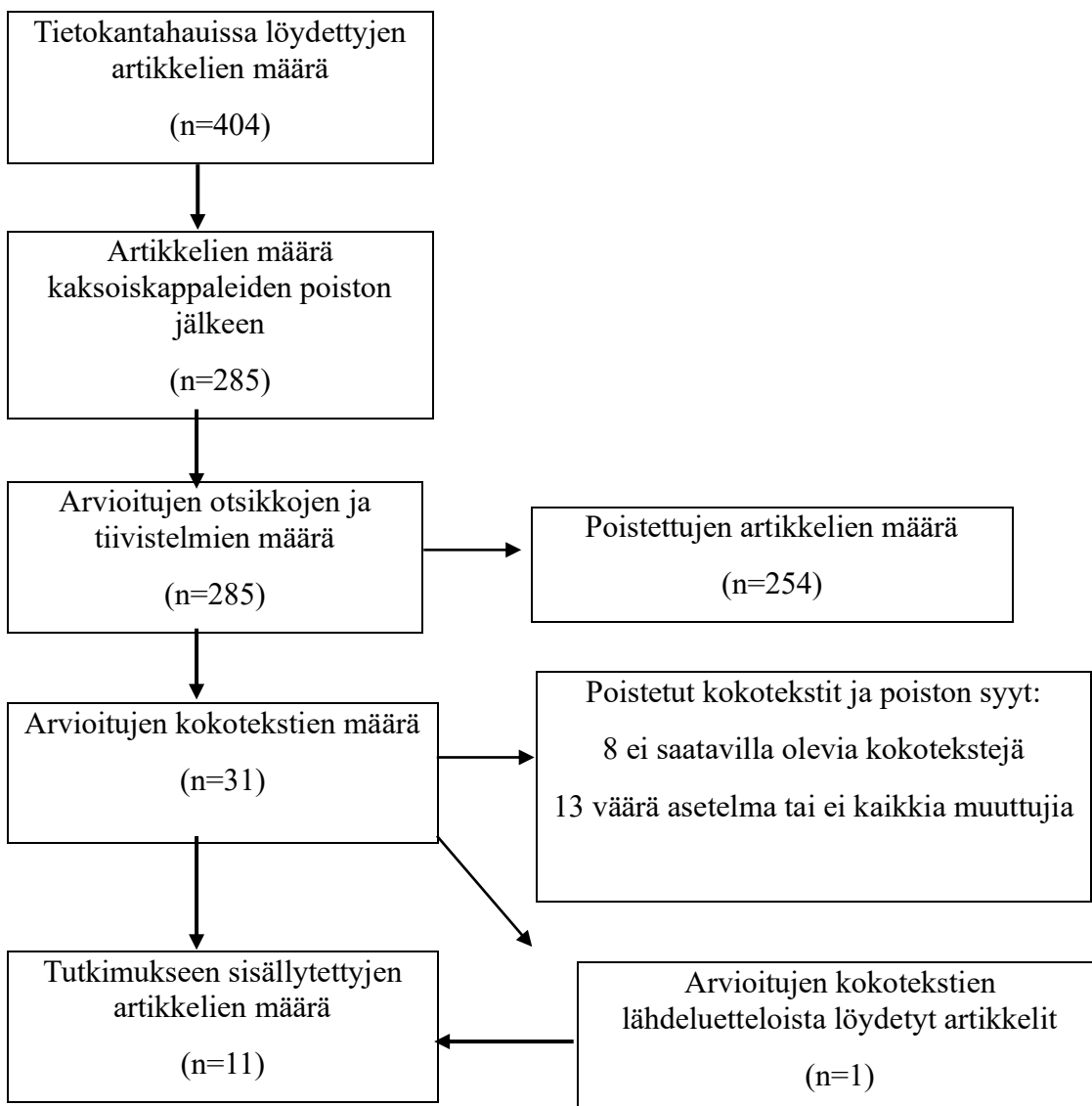
Artikkelien sisäänottokriteerit olivat: 1) tutkimus on vertaisarvioitu 2) tutkimus on saatavilla suomen tai englannin kielellä 3) tutkimuksessa on tutkittu lapsuuden seksuaaliväkivallasta koettujen itsesyytösten tai lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien yleisempää itsesyytöksiin taipuvaisuuden yhteyttä uudelleen uhriksi joutumiseen.

Tietokantahaku tuotti yhteensä 404 artikkelia, joista kaksoiskappaleiden poiston jälkeen jäi 285. Arvioimme otsikot ja abstraktit, joista sisäänottokriteerien perusteella poistimme 254. Kokotekstejä arvioimme yhteensä 31, joista poistimme 21. Kokotekstien arvioinnin jälkeen systemaattiseen katsaukseen sisällytettäviä artikkeleja jäi jäljelle 10. Arvioimme otsikot, abstraktit sekä kokotekstit toisistamme riippumattomasti, jonka jälkeen kävimme erimielisyydet läpi yhdessä. Valittujen

artikkelien lähdeluettelosta löysimme yhden sisäänottokriteereihimme sopivan artikkelin, jonka otimme vielä mukaan katsaukseen. Lopulliseen katsauksemme sisällytimme 11 artikkelia, joista kahdeksassa käsitellään itsesyytöksiä lapsuuden seksuaaliväkivallasta ja kuudessa yleisempää taipumusta itseä syyllistäviin uskomuksiin. Artikkelien valinnan vaiheet on kuvattu vuokaaviona Kuvassa 1.

Kuva 1

Vuokaavio artikkelien valintaprosessista systemaattiseen katsaukseen

3 Tulokset

3.1 Tutkimuksen aineisto

Systemaattisen katsauksen tarkoitus oli selvittää itsesyytösten yhteyttä uudelleen uhriksi joutumiseen henkilöillä, jotka ovat kokeneet lapsuudessaan seksuaaliväkivaltaa. Tiedot tutkimusaineistosta on eritelty Taulukossa 1. Systemaattiseen katsaukseen valikoitui 11 artikkelia. Tutkimuksista 10 oli toteutettu Yhdysvalloissa ja yksi Saksassa. Katsaukseen valikoituneiden artikkelien yhteenlaskettu otoskoko on 3 690, ja koehenkilöistä 3 232 on naisia. Yhdeksässä tutkimuksessa kaikki tutkittavat olivat naisia, yhdessä tutkimuksessa (Witherspoon ym., 2024) kaikki tutkittavat olivat miehiä, ja yhdessä tutkimuksessa (Jeglic ym., 2025) tutkittavista 34.5 % (n=160) oli miehiä ja 65.5 % (n=464) oli naisia. Tutkittavien keski-ikä vaihteli välillä 18.0–35.4. Tutkimuksista kaksi ei ilmoittanut tutkittavien ikää. Katsauksen tutkimukset on julkaistu aikavälillä 1995–2025. Kahdeksan tutkimuksesta oli poikittaistutkimuksia ja kolme pitkittäistutkimuksia. Aineisto on kerätty kyselylomakkeilla ja haastatteluilla.

Taulukko 1

Tutkimuksen aineisto ja määritelmät

Tekijät, julkaisu vuosi	Otoskoko	Tutkittavien ikä M (SD)	Lapsuuden SV määritelty ikäraja	Itsesyytösten määritelmä	Uudelleen uhriksi joutumisen määritelmä
Arata (2000)	n = 221	22.4 (SD ei mainittu)	<14v	Itsesyytökset koetusta seksuaaliväkivallasta (asteikko 1–5)	Seksuaaliväkivallan kokemukset sekä alle 14-vuotiaana että sen jälkeen
Bockers ym. (2014)	n = 85	35.4 (SD = 11.5)	<18v	Yleinen taipuvaisuus häpeään ja itsesyytöksiin	Ainakin kaksi traumaattiseksi koettua väkivallan kokemusta eri elämänvaiheissa
Filipas & Ulman (2006)	n = 577	ei mainittu (yliopistoikäisiä)	<14v	Itsesyytökset koetusta seksuaaliväkivallasta tapahtumahetkellä sekä kyselyhetkellä	Seksuaaliväkivallan kokemukset 14 ikävuoden jälkeen
Jeglic ym. (2025)	n = 627	34.8 (SD = 12.1)	<18v	Itsesyytökset koetusta seksuaaliväkivallasta	Toisella mittauskerralla toistettiin sama koe, jonka perusteella luokiteltiin koehenkilöt

					uudelleen uhriksi joutuneiksi
Katz ym. (2010)	n = 87	18.01 (SD = 0.18) osallistujat 17-19v	15 – 19 v	Omiin piirteisiin tai käyttäytymiseen kohdistuvat itesyytökset koetusta seksuaaliväkivallasta	Toisella mittauskerralla toistettiin sama koe, jossa kartoitettiin ensimmäisen mittauskerran jälkeen tapahtunutta väkivallan kokemusta
Mayall & Gold (1995)	n=654	18.95 (SD=1.98)	<15v	Itsesyytökset seksuaaliväkivallasta muutama vk-kk tapahtuman jälkeen ja sisäinen attribuutioytyli	Seksuaaliväkivallan kokemukset 14 ikävuoden jälkeen
Miller ym. (2007)	n = 144	18-19v	14 –18/19v	Itsesyytökset koetusta seksuaaliväkivallasta ja sisäinen attribuutioytyli	Toisella mittauskerralla toistettiin sama koe, jossa kartoitettiin ensimmäisen mittauskerran jälkeen tapahtunutta väkivallan kokemusta
Mokma ym. (2016)	n=929	18.89 (SD = 0.98)	<17v	Itsesyytökset koetusta seksuaaliväkivallasta ja sisäinen attribuutioytyli	Seksuaaliväkivallan kokemukset 17 ikävuoden jälkeen
Tapia (2014)	n=114	18–30-vuotiaat	<13v	Taipumus seksiin liittyviin itseä syyttäviin uskomuksiin	Seksuaaliväkivallan kokemukset 13 ikävuoden jälkeen
Walsh ym. (2007)	n = 73	20.42 (SD = 1.82)	<16v	Sisäinen hallintakäsitys, eli kokemus vastuusta ja kontrollista itselle tapahtuvista asioista	Seksuaaliväkivallan kokemukset 16 ikävuoden jälkeen
Witherspoo n ym. (2024)	n=179	ei mainittu, kaikki vastaajat yli 18-vuotiaita	<14v	Itsesyytökset koetusta seksuaaliväkivallasta	Seksuaaliväkivallan kokemukset 14 ikävuoden jälkeen

SV= seksuaaliväkivalta, Lapsuuden SV määritelty ikäraja = ikävuosi, jota ennen tapahtunut seksuaaliväkivalta määriteltiin lapsuudessa tapahtuneeksi, < x v = ennen x ikävuotta tapahtunut, vk= viikko, kk=kuukausi

3.2 Lapsen kohdistuvan seksuaaliväkivallan mittausmenetelmät

Katsaukseen sisällyttämässämme tutkimuksissa lapsuudessa koettu seksuaaliväkivalta oli määritelty erilaisin tavoin. Lapsen kohdistuvaksi seksuaaliväkivallaksi määriteltiin ilman kosketusta tapahtunut häirintä, kuten painostaminen, itsensäpaljastaminen ja lapsen nähden masturbointi, sekä

fyysisen kosketuksen välityksellä tapahtuva häirintä, kuten suutelu, suuseksi ja yhdyntä. Tutkimuksissa lapsuuden seksuaaliväkivallaksi määriteltiin tutkimuskohtaisesti 13–19 ikävuoteen mennessä tapahtuneet seksuaaliväkivallan kokemukset.

Lapsuuden seksuaaliväkivaltaa kartoitettiin eri mittareilla, jotka on raportoitu Taulukossa 2. Yleisin mittari oli tutkijan muuntelema versio Finkelhorin 1979 kehittämästä mittarista, joka on todettu validiksi ja reliaabeliksi. Muunneltuja versioita Finkelhorin mittareista käytettiin yhteensä kolmessa tutkimuksessa (Arata, 2000; Filipas & Ullman, 2006; Mayall & Gold, 1995). Kahdessa näistä mittareista lapsuuden seksuaaliväkivallan määritellään tapahtuneen alle 14-vuotiaana ja yhdessä alle 15-vuotiaana. Finkelhorin mittarissa kaikki seksuaalinen kanssakäyminen kategorisoidaan seksuaaliväkivallaksi, mikäli tekijä on uhria yli viisi vuotta vanhempi tai mikäli tekoon liittyy mitään väkivaltaa tai sen uhkaa (Arata, 2000). Muita mittareita, joita käytettiin, oli Childhood Trauma Questionnaire (CTQ), Sexual Experiences Survey (SES), Sexual experiences – Short form victimization (SES-SFV), Posttraumatic Diagnostic Scale (PDS) ja Life Experience Questionnaire (LEQ) -kyselyt sekä kaksi tutkijoiden omaa dikotomista kyselyä lapsuudessa koetusta seksuaaliväkivallasta.

Taulukko 2

Mittarit ja päätulokset

Tekijät, julkaisu-uosi	Lapsuuden SV mittari	Itsesyytösten mittari	Uudelleen uhriksi joutumisen mittari	Keskeiset tulokset
Arata (2000)	Finkelhor*	SVI, Koettu itsesyytös asteikolla 1–5	The Sexual Experiences Survey (SES)	Ryhmiä välinen asetelma: Lapsuuden SV vrt lapsuuden ja myöhemmän iän SV Itsesyytöksiä toistuvasti uhreiksi joutuneilla merkitsevästi muita enemmän, $F(1,217) = 12.60, p < .001, d = 0.5$
Bockers ym. (2014)	Posttraumatic Diagnostic Scale (PDS) osat 1 ja 2*	TI, The Test of Self-Conscious Affect (TOSCA-3)	Posttraumatic Diagnostic Scale (PDS) osat 1 ja 2*	Ryhmiä välinen asetelma: Lapsuuden SV vrt lapsuuden ja myöhemmän iän SV Regressioanalyysissä ei efektiä, Bootstrapped 95% CI $-.30 - .22$, Taipuvaisuus itsesyytöksiin ei ennustanut ryhmään kuulumista.
Filipas & Ullman (2004)	Banyard, Arnold ja Smithin CSA kysely, Finkelhor**	SVI, Kysely itsesyytöksistä tapahtumahetkellä ja kyselyhetkellä	The Sexual Experiences Survey (SES)*	Ryhmiä välinen asetelma: Lapsuuden SV vrt aikuisiän SV vrt lapsuuden ja myöhemmän iän SV Itsesyytöksiä uudelleen uhriksi joutuneella ryhmällä merkitsevästi enemmän sekä tapahtumahetkellä $F(1,110) = 5.08, p < .05$,

				että kyselyhetkellä $F(1,110) = 5.22, p < .05$, efektikoot poolattuna $d=0.45$.
				Regressioanalyysissä malli ei ennustanut uudelleen uhriksi joutumista.
Jeglic ym. (2025)	Dikotominen mittari, jota ei ole tarkennettu tutkimuksessa	SVI, Trauma-Related Guilt Inventory (TRGI): alaskaalat	Väkivallan kokemusten määrä kysytty kyselyssä, mittari on dikotominen ja sitä ei ole tarkennettu	Ryhmien välinen asetelma: Kertaluontoinen lapsuuden SV vrt lapsuudessa useaan kertaan uhriksi joutuneet Itsesyytösten alakategorioiden summassa ei merkitsevää eroa ryhmien välillä ($t=-1.42; p=0.16$), mutta itsesyytösten kahdessa alakategoriassa itsesyytökset vahvempia useamman kerran väkivaltaa kokeneilla. Efektit olivat kuitenkin pieniä.
Katz ym. (2010)	Sexual Experiences Survey (SES) 15–18 tai 19v (eli ensimmäisen mittaushetken ikä)	SVI, Behavioral and Characterological Self-Blame Scale (BCSB) mittaa tilanteesta koettua itsesyytöstä	Toisella mittaushetkellä sama Sexual Experiences Survey SES	Prospektiivinen kohorttitutkimus: Ainoastaan ennen mittaushetkeä 1 uhriksi joutuneet vrt sekä ennen mittaushetkeä 1 että sen jälkeen uhriksi joutuneet Omaan käytökseen liittyvät itsesyytökset uudelleen uhriksi joutuneella ryhmällä merkitsevästi vahvempia ($r = .32, p < .01$) ja omiin piirteisiin liittyvät itsesyytökset merkitsevästi vahvempia ($r = .28, p < .01$). Poolattuna efektikoko $d= 0.62$. Regressiomalli ennusti uudelleen uhriksi joutumista itsesyytösten ja kieltäytymisen epävarmuuden kautta $X^2(1) = 0.80, p = .37$, CFI = 1.00, TLI = 1.06, $R^2=.28$. Paranneltu malli: Lapsuuden SV ennusti luonteenpiirteisiin liittyviä itsesyytöksiä ($\beta = .35$) tai käyttäytymiseen liittyviä itsesyytöksiä ($\beta = .20$), jotka ennustivat seksistä kieltäytymisen epävarmuutta ($\beta = -.28$) ja ($\beta = -.23$), mikä ennusti uudelleen uhriksi joutumista ($\beta = -.28$). Kaikki p-arvot ovat alle .05.
Mayall & Gold (1995)	Childhood Sexual Experiences -kysely (CSE), Finkelhor**	SVI & TI, Kysymykset väkivallan primaarisyytä CSE-kyselyssä Attribuutiotyylä mitattu: Attributional style questionnaire (ASQ)	Unwanted Adult Sexual Experiences -kysely (UASE), (Finkelhor**)	Ryhmien välinen asetelma: Lapsuuden SV vrt aikuisiän SV vrt lapsuuden sekä myöhemmän iän SV vrt SV:ltä kokonaan välttyneet Regressiomallissa itsesyytökset tai sisäinen attribuutiotyylä eivät kumpikaan ennustaneet uudelleen uhriksi joutuneeseen ryhmään kuulumista $X^2(12, 114) = 7.21, p = .84$.

Miller ym. (2007)	Sexual Experiences Survey (SES)*	SVI & TI, Posttraumatic Cognitions Inventory (PTCI)	Sexual Experiences Survey (SES)*	<p>Prospektiivinen kohorttitutkimus, ryhmien välinen asetelma: Lapsuuden SV vrt lapsuuden ja myöhemmän iän SV</p> <p>Regressiomallissa itsesyytökset ennustivat uudelleen uhriksi joutumista merkitsevästi $\beta = 1.72, p < .01$</p> <p>Sisäisen attribuutiotaipumuksen sisältänyt malli ei ennustanut merkitsevästi uudelleen uhriksi joutumista $r(141) = .11, p = .21$.</p>
Mokma ym. (2016)	Life Experience Questionnaire (LEQ)	SVI & TI, Tapahtumaa koskevat itsesyytökset: Janoff-Bulmanin (1979) kysely Attribuutiotyyl iä mitattu: Cognitive Distortion Scale (CDS)	Sexual Experiences Survey (SES)*	<p>Ryhmien välinen asetelma: Lapsuuden SV vrt aikuisiän SV vrt Lapsuuden ja myöhemmän iän SV vrt SV:lta kokonaan välttyneet</p> <p>Regressiomallissa voimankäytön keinoin uudelleen uhriksi joutumista ennusti merkitsevästi oman käyttäytymisen syyttäminen ($\beta=.06, SE=.03$) ja omien luonteenpiirteiden syyttely ($\beta=.08, SE=.04$). Regressiomallissa päihneiden keinoin uudelleen uhriksi joutumista ennusti merkitsevästi myös oman käyttäytymisen syyttäminen ($\beta=.04, SE=.02$), sekä omien luonteenpiirteiden syyttäminen ($\beta=.05, SE=.02$). Poolattuna oman käyttäytymisen syyttäminen ($\beta=.0046, SE=.0017$), sekä omien luonteenpiirteiden syyttely ($\beta=.056, SE=.0018$) olivat merkitseviä uudelleen uhriksi joutumisen ennustajia.</p> <p>Yleisemmät sisäiset attribuutiot eivät regressioanalyysissä ennustaneet uudelleen uhriksi joutumista, p-arvoja ei ilmoitettu.</p>
Tapia (2014)	Dikotominen kysely seksuaaliväkiv allan kokemuksesta ennen 13 vuoden ikää	TI, Jehu's (1988) Belief Inventory	Dikotominen kysely seksuaali väkivallan kokemuksesta a 13 ikävuoden jälkeen	<p>Ryhmien välinen asetelma: Lapsuuden SV vrt Lapsuuden ja myöhemmän iän SV</p> <p>Regressioanalyysissä itsesyytökset sisältävä malli kykeni ennustamaan 79.6 % tapauksista, mutta malli sisälsi kaksi muutakin muuttujaa ($B = .512; Wald = 12.104; p = 0,001$). Odds Ratio = 1.668.</p>
Walsh ym. (2007)	Childhood Trauma Questionnaire (CTQ)	TI, The Internality, Powerful Others, Chance scale (The IPC)	Suostumusta kartoittava kysely kyllä/ei-väittämillä	<p>Ryhmien välinen asetelma: Lapsuuden SV vrt aikuisiän SV vrt lapsuuden ja myöhemmän iän SV vrt SV:lta kokonaan välttyneet</p> <p>Regressioanalyysissä sisäinen hallintakäsitys ($B=.133, p = .046$) ja lapsuuden SV itsenäisiä selittäjiä uudelleen uhriksi joutumisessa.</p>

Witherspoon ym. (2024)	Sexual experiences – short form victimization (SES-SFV)	SVI, Rape attribution questionnaire (RAQ)	Sexual experiences – short form victimization (SES-SFV), toinen mittauskerta	Ryhmien välinen asetelma: Lapsuuden SV vrt aikuisiän SV vrt lapsuuden ja myöhemmän iän SV Regressioanalyysissä uudelleen uhriksi joutuneeseen ryhmään kuulumisen ($\beta = 0.292$, $t = 3.091$, $p < .001$) ennusti merkitsevästi enemmän itsesyytöksiä verrattuna muihin ryhmiin.
------------------------	---	---	--	---

*= mittaria muokattu, Finkelhor**= jatkettu Finkelhorin kyselystä, TI = yleinen taipumus itsesyytöksiin tai sisäisiin attribuutioihin, SVI = seksuaaliväkivaltaan kohdistuneet itsesyytökset, SV = seksuaaliväkivalta, vrt = verrattuna

Katsauksemme tutkimusten toiseksi yleisin mittari oli Sexual Experiences Survey (SES) -kysely, joka mittaa 15 ikävuoden jälkeen tapahtuneita seksuaaliväkivallan kokemuksia mittaushetkeen asti. Mittarissa on korkea reliabiliteetti ja validiteetti, ja se mittaa yhdentoista kysymyksen avulla koettuja seksuaaliväkivallan kokemuksia (Miller ym., 2007). Sexual Experiences Survey -Short form victimization (SES-SFV) on lyhennetty versio SES-mittarista, joka koostuu yhdeksästä kysymyksestä. SES-SFV:n sisäinen konsistenssi on todettu erinomaiseksi, ja se korreloi merkitsevästi mittarin alkuperäisen pitkän version kanssa (Koss & Gidycz, 1985). Mittaria muokattiin niin, että vaihtoehtoina olivat kokemus ainoastaan ennen 14 vuoden ikää, ainoastaan 14 ikävuoden jälkeen, molempina ajankohtina tai ei lainkaan.

Katsauksemme yhdessä tutkimuksessa (Mokma ym., 2016) oli käytetty Life Experience Questionnaire -kyselyä, johon kuuluu kahdeksan alle 17-vuotiaana koettua seksuaaliväkivaltaa kartoittavaa kysymystä. Mittarin validiteetti ja reliabiliteetti havaittiin hyväksi (Mokma ym., 2016). Mittarissa seksuaaliväkivallaksi määritellään vain fyysistä kontaktia sisältänyt seksuaalinen kanssakäyminen, jossa tekijä on uhria yli viisi vuotta vanhempi tai suostutellut uhrin tekoon verbaalisesti tai pakottanut teon fyysisesti tai päihteiden avulla.

Yhdessä tutkimuksessa käytettiin muokattua versiota osista 1 ja 2 Posttraumatic Diagnostic Scale -mittarista (PDS) (Bockers ym., 2014). PDS on 49 kysymyksen mittari, jossa tutkitaan DSM-IV:n posttraumaattisen stressihäiriön kriteereitä. Mittarin Cronbachin alfa on 0.94, ja sen saksankielisellä versiolla on korkea sisäinen konsistenssi. Kymmenen Bockersin ja kumppaneiden (2014) lisäämää kysymystä kartoittivat seksuaaliväkivallan ajankohtia ja muita yksityiskohtia, kuten tekijän tietoja.

Childhood Trauma Questionnaire (CTQ) mittaa lapsuuden traumoja, ja yhtenä osa-alueena on seksuaaliväkivallan kokemukset (Walsh ym., 2007). Mittari sisältää 28 osiota, jotka pisteytetään asteikolla 1–5 (ei koskaan – erittäin usein). CTQ-mittarilla arvioidaan neljää muutakin osa-aluetta:

emotionaalista ja fyysistä laiminlyöntiä sekä emotionaalista ja fyysistä väkivaltaa. CTQ-mittarin konsistenssin on todettu olevan välillä .66 ja .92 (Walsh ym., 2007).

Jeglic ja kumppanit (2025) käyttivät omaa dikotomista kyselyä, jossa kysyttiin koehenkilöiltä kyllä/ei-periaatteella, ovatko he kokeneet seksuaaliväkivaltaa lapsuudessaan. Mikäli koehenkilöt vastasivat kysymykseen myöntävästi, heiltä kysyttiin lisäkysymyksiä kokemusten ja tekijöiden määrystä. Mittarin validiteettia ja reliabiliteettia ei ole ilmoitettu. Myös Tapia (2014) käytti omaa dikotomista kyselyään, jonka validiteettia ja reliabiliteettia ei ole ilmoitettu.

3.3 Uudelleen uhriksi joutumisen mittausmenetelmät

Uudelleen uhriksi joutumista mitattiin eri kyselytutkimuksilla, jotka enimmäkseen kartoittivat aikuisiän seksuaalisia kokemuksia. Uudelleen uhriksi joutumisen mittarit on eritelty Taulukossa 2. Aikuisuudessa koetulla seksuaaliväkivallalla tarkoitettiin siitä ikävuodesta alkavaa seksuaaliväkivaltaa, johon lapsuuden seksuaaliväkivallan ikävuosien määritelmä kussakin tutkimuksessa loppuu. Jeglicin ja kumppaneiden (2025) tutkimuksessa mitattu uudelleen uhriksi joutuminen oli tapahtunut uhreille jo alle 18-vuotiaana. Bockersin ja kumppaneiden (2014) tutkimuksessa uudelleen uhriksi joutuneiksi määriteltiin ainakin enemmän kuin yhden väkivallan teon kohteeksi joutuneet uhrit (Bockers ym., 2014). Katsauksemme sisällytetyistä tutkimuksista kolmessa (Jeglic ym., 2025; Katz ym., 2010; Miller ym., 2007) asetelma toteutettiin pitkittäistutkimuksena ja ensimmäisen mittauskerran jälkeen tapahtuneiden kokemusten perusteella luokiteltiin koehenkilöt uudelleen uhriksi joutuneisiin.

Aineiston mittareista yleisin oli The Sexual Experiences Survey (SES) -kysely, joka oli käytössä muokattuna versiona tai sellaisenaan kuudessa tutkimuksessa mittaamassa aikuisuuden seksuaaliväkivallan kokemuksia. SES-kyselytutkimuksessa kartoitetaan kaikenlaisia seksuaaliväkivallan kokemuksia aikuisuudessa mukaan lukien pakotetut seksuaaliset teot, painostettu yhdyntä, yhdyntä, joka tapahtuu miehen aseman tai auktoriteetin käytön seurauksena, ei-toivottu yhdyntä alkoholin vaikutuksen alaisena, raiskauksen yritys, pakotettu penetraatio tai seksuaaliset teot, jotka eivät sisällä yhdyntää (esim. suuseksi) sekä pakotettu yhdyntä (Arata, 2000). Mittarin sisäinen konsistenssi on .74 ja reliabiliteetti .94 (Koss & Gidycz, 1985). Mokma ja kumppanit (2016) lisäsivät Sexual Experiences Survey -mittariin kahdeksan lisäkysymystä, joilla kartoitettiin seksuaaliseen kanssakäymiseen suostuttelun tapaa. Uudelleen uhriksi joutuneet jaettiin kahteen ryhmään sen mukaan, liittyikö seksuaaliväkivaltaan fyysistä voimankäyttöä vai päihteitä. Näitä kahta tekijää tarkasteltiin tutkimuksessa erikseen.

Usea tutkimus hyödynsi samaa mittaria ensimmäisen seksuaaliväkivallan sekä uudelleen uhriksi joutumisen kohdalla (Bockers ym., 2014; Katz ym., 2010; Miller ym., 2007; Witherspoon ym., 2024). Nämä toistuvat mittarit olivat Posttraumatic Diagnostic Scalen (PDS) osat 1 ja 2 muokkauksineen, Sexual Experiences Survey (SES), ja Sexual Experiences Survey -Short Form Victimization. Toistuvia mittareita käytettäessä tutkittavia pyydettiin tarkentamaan oma ikänsä seksuaaliväkivallan ajankohtana. Unwanted Adult Sexual Experiences -kysely (UASE) on hieman muunneltu versio lapsuuden kokemuksia mittaavasta CSE-mittarista (Mayall & Gold, 1995).

Kolmessa tutkimuksessa hyödynnettiin tutkijoiden omia dikotomisia mittareita. Jeglic ja kumppanit (2025) kysyivät seksuaaliväkivallan tekijöiden määrää ja vastausten perusteella luokittelivat koehenkilöt uudelleen uhriksi joutuneiden koeryhmään. Mittarin validiteettia ja reliabiliteettia ei ole ilmoitettu. Tapialla (2014) oli myös käytössä oma dikotominen kysely, jonka validiteettia ja reliabiliteettia ei ole ilmoitettu. Myös Walsh ja kumppanit (2007) käyttivät myöhemmässä uhriksi joutumisessa omaa dikotomista kyselyään, joka kartoitti seksuaalisia kokemuksia kolmella kyllä/ei-kysymyksellä. Kysymykset käsittelivät suostumuksellista seksiä sekä painostamalla tai fyysisellä väkivallalla toteutettua seksuaaliväkivaltaa.

3.4 Itsesyytösten mittausmenetelmät

3.4.1 Koettuun seksuaaliväkivaltaan kohdistuvien itsesyytösten mittausmenetelmät

Monessa katsaukseen valikoiduissa tutkimuksissa pyrittiin useilla eri kyselylomakkeilla tutkimaan uhrien itsesyytösten lisäksi muita psyykkisiä ja kognitiivisia ilmiöitä, kuten muita PTSD-oireita, interpersoonallisia vaikeuksia ja hallintakeinoja. Tässä katsauksessa tarkastelemme kuitenkin vain niitä tutkimuksen osioita, jotka käsittelevät itseä syyllistävien uskomusten yhteyttä uudelleen uhriksi joutumiseen.

Itsesyytöksiä kartoitettiin kussakin tutkimuksessa eri mittareilla, jotka on eritelty Taulukossa 2. Itsesyytöksiä arvioitiin joko Likert-asteikolla tai dikotomisena muuttujana. Yleisin tapa kartoittaa itsesyytöksiä oli tutkijoiden kehittämä kysely, joissa mitattiin koettuja itsesyytöksiä seksuaaliväkivallasta. Aratan (2000) tutkimuksessa mitattiin koettuja itsesyytöksiä tapahtuneesta yhden kysymyksen avulla Likert-asteikolla 1–5. Mittarin validiteettia tai reliabiliteettia ei ilmoitettu.

Filipas ja Ulman (2004) pyysivät omassa mittarissaan koehenkilöitä arvioimaan tapahtuneen syitä (uhri itse, tekijä, yhteiskunta ja muu) asteikolla 0–3, jossa 0 tarkoitti *ei ollenkaan* ja 3 tarkoitti *paljon*.

Testissä kartoitettiin sekä menneitä että mittaushetken attribuutioita. Mittarin validiteettia tai reliabiliteettia ei ilmoitettu.

Itsesyytöksiä mitattiin myös muunnellulla versiolla Janoff-Bulmanin mittarista (1979), jota oli käytetty yhdessä katsauksemme tutkimuksista (Mokma ym. 2016). Mittarissa kartoitetaan omaan tapahtumahetkeen liittyviä itsesyytöksiä kahdentoista väittämän avulla ($\alpha = .88$) sekä omaan luonteeseen liittyviä itsesyytöksiä yhdeksän väittämän avulla ($\alpha = .87$).

Trauma Related Guilt Inventory (TRGI) on 32 kohdan kysely, joka mittaa syyllisyyden kognitiivisia ja emotionaalisia aspekteja (Jeglic ym., 2025). Kysymyksiin vastataan Likert-asteikolla 1–5, jossa 1 on *ei ollenkaan totta* ja 5 on *täysin totta*. Kyselyssä on kuusi alaskaalaa, joita ovat yleisarvio, kärsimys, syyllisyyteen liittyvät kognitiot, jälkiviisuus ja vastuu, koettu vääryys sekä oikeutuksen puute. Mittarin kokonaispistemäärän sisäinen konsistenssi oli tässä aineistossa vahva ($\alpha = 0.98$) ja alaskaalakohtaiset luotettavuuskertoimet olivat hyvät ($\alpha = 0.79–0.91$).

Mayall ja Gold (1995) sisällyttivät lapsuuden kokemuksia mittaavassa mittarissaan CSE lisäkysymyksiä tapahtuneen attribuutioista. Koehenkilöitä pyydettiin palaamaan viikkoihin heti tapahtuneen jälkeen sekä vastaamaan kolmeen kysymykseen, joilla selvitettiin vastaajan tekemiä attribuutioita koetusta väkivallasta. Kysymyksillä arvioitiin, olivatko attribuutiot luonteeltaan laaja-alaisia vai tilannekohtaisia (vaikuttiko syy vain kyseiseen kokemukseen vai myös muihin elämänalueisiin), pysyviä vai muuttuvia (olisiko syy läsnä myös vastaavissa tilanteissa jatkossa) sekä sisäisiä vai ulkoisia (johtuiko tapahtunut tutkittavasta itsestään vai muista ihmisistä ja olosuhteista).

Miller ja kumppanit (2007) käyttivät mittarina Posttraumatic Cognitions Inventory (PTCI) -kyselyä (Foa ym., 1999), joka sisältää 36 kohtaa. Traumaperäisiä ajatuksia arvioidaan Likert-asteikolla 1–7, jossa 1 on *täysin eri mieltä* ja 7 on *täysin samaa mieltä*. PTCI-mittari jakautuu kolmeen tekijään: kielteisiin käsityksiin itsestä (esim. ”tapahtuma johtui siitä, millainen ihminen olen”), kielteisiin käsityksiin maailmasta sekä itsesyyttelyyn (esim. ”tapahtuma johtui tavastani toimia”). Seksuaaliväkivaltaan kohdistuvat itsesyytökset saivat tutkimuksessa .73 sisäisen konsistenssin.

Witherspoon ja kumppanit (2024) käyttivät tutkimuksessaan Rape Attribution Questionnaire -mittaria (RAQ). Kyselyssä arvioidaan seksuaaliväkivallan syitä viisiportaisella Likert-asteikolla (1–5). Witherspoon ja kumppanit hyödynsivät ainoastaan luonteeseen ja käyttäytymiseen liittyvän itsesyytösten osa-asteikkoja, jotka käsittivät yhteensä kymmenen väittämää. Kyseisten osa-asteikkojen sisäisen konsistenssin on todettu olevan hyvä ($n.77 - .89$) (Frazier ym., 2004).

Yhdessä katsauksemme tutkimuksista käytössä ollut Behavioral and Characterological Self-Blame Scale -kysely (BCSB) mittaa tilanteesta koettua häpeää (Katz ym., 2010). BCSB jakaa itsesyytökset omaa käytöstä ja omia luonteenpiirteitä koskeviin itsesyytöksiin. Kyselyn kumpikin osa koostuu 11 kysymyksestä, joihin vastataan Likert-asteikolla 1–6, jossa 1 on *erittäin eri mieltä* ja 6 on *erittäin samaa mieltä*. Katzin ja kumppaneiden (2010) tutkimuksessa kyselyn sisäinen konsistenssi havaittiin olevan .82 oman käytöksen itsesyytöksille ja .62 luonteeseen liittyvälle itsesyyttelylle.

3.4.2 Itsesyytöksiin taipuvaisuutta mittaavat menetelmät

Osa katsauksemme valikoituneista tutkimuksista tarkasteli itseä syyttäviä uskomuksia sisäisenä attribuutiotyylinä, sisäisenä hallintakäsityksenä tai taipumuksena syyttää itseä elämän kielteisistä tapahtumista. Kolmessa tutkimuksessa (Bockers ym., 2014; Tapia, 2014; Walsh ym., 2007) mitattiin pelkästään attribuutioutyyliä tai taipuvaisuutta kokea syyllisyyttä oman elämän tapahtumista ja kolmessa tutkimuksessa mitattiin sekä seksuaaliväkivaltaan kohdistuvia itsesyytöksiä että sisäistä attribuutioutyyliä tai hallintakäsitystä (Mayall & Gold, 1995; Miller ym., 2007; Mokma ym., 2016).

Yleistä itsesyytöksiin taipuvaisuutta mitattiin seuraavilla mittareilla: Cognitive Distortion Scale (CDS), The Test of Self-Conscious Affect (TOSCA-3), Jehu's (1988) Belief Inventory, The Internality, Powerful Others, Chance scale (The IPC) Attributional Style Questionnaire (ASQ) sekä tutkijoiden oma muunnos PTCI-mittarista.

Miller ja kumppanit (2007) arvioivat attribuutioutyyliä heidän omalla ISG-nimisellä PCTI-mittarin muunnoksellaan. Koehenkilöiden tuli arvioida esim. ”olen heikko ihminen” -tyylisiä väittämiä Likert-asteikolla 1–7, jossa 1 on täysin eri mieltä ja 7 on täysin samaa mieltä. ISG-mittarin sisäinen konsistenssi oli kyseisessä aineistossa .87. Mayall ja Goldin (1995) tutkimuksessaan käyttämä testi Attributional Style Questionnaire (ASQ) koostuu kuudesta väittäimestä, jotka esittelevät negatiivisia tapahtumia ja koehenkilön kokemista primaarisyistä näihin. Mittarin sisäinen konsistenssi on 0.72 (Mayall & Gold, 1995).

The Test of Self-Conscious Affect (TOSCA-3) kartoittaa henkilön häpeään ja syyllisyyteen taipuvaisuutta yhdentoista väittämän avulla. Kysymyksissä kuvaillaan erilaisia tilanteita, joissa asioita on mennyt pilalle ja koehenkilö arvioi kuinka todennäköisesti kokisi itsesyytöksiä näistä tapahtumista. Testin Cronbachin alfa on välillä .71 – .92 (Bockers ym., 2014).

Tapia (2014) käytti tutkimuksessaan Jehun (1988) häpeän ja itsesyytösten mittaria. Koehenkilöiden vastaukset seksuaalisuuteen liittyvää häpeää ja itsesyytöksiä mittaaviin väittämiin laskettiin yhteen

kokonaispistemääräksi, joka vaihteli välillä 0–6. Korkeamman pistemäärän katsottiin osoittavan voimakkaampaa seksuaalisuuteen liittyvää häpeää ja itsesyytöksiä. Mittarin reliabiliteetti ja validiteetista ei ole mainintaa.

Yhdessä tutkimuksessa (Mokma ym. 2016) käytetyssä Cognitive Distortion Scalessa mitataan kahdeksan väittämän avulla ($\alpha = .91$) yleistä taipuvaisuutta syyttää itseä kielteisinä koetuista elämäntapahtumista. Osallistujat arvioivat edeltävän kuukauden aikaisia ajatuksiaan ja tuntemuksiaan viisiportaisella Likert-asteikolla (1 = ei koskaan, 5 = erittäin usein). Esimerkkejä kyselyn väittämistä ovat ”itsensä syyttäminen jostakin itselle tapahtuneesta”, ”syyllisyyden tunteminen asioista, joita on joutunut kokemaan” sekä ”ajatus siitä, että on ansainnut osakseen tulleen pahan”.

Walshin ja kumppaneiden (2007) käyttämä The Internality, Powerful Others, Chance scale (The IPC) Levensonin vuonna 1981 kehittämän mittarin osuus ”internality” mittaa kontrollin tunnetta omasta elämästä. Mittari jakautuu kolmeen ulottuvuuteen: sisäiseen hallintaan (yksilön usko omaan vaikutusvaltaansa), muiden valtaan (usko muiden ihmisten kontrolliin) sekä sattumaan (usko onnen tai kohtalon vaikutukseen). Vastaukset annettiin Likert-asteikolla 0–3, jossa 0 on *täysin eri mieltä* ja 3 on *täysin samaa mieltä*. Aiemmissa aineistoissa osa-alueiden sisäinen konsistenssi on ollut noin .64 osassa ”internality” (Walsh ym., 2007).

3.5. Itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen yhteys

Systemaattisen katsauksemme ensimmäinen tutkimuskysymys oli, miten itsesyytökset lapsuudesta koetusta seksuaaliväkivallasta ovat yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen. Toinen tutkimuskysymyksistämme oli, miten taipuvaisuus itsesyytöksiin on yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen. Tutkimuksista kolmessa käsiteltiin vain yleistä taipumusta itsesyytöksiin, viidessä vain lapsuuden seksuaaliväkivaltaan kohdistuvia itsesyytöksiä ja kolmessa molempia. Tutkimuksissa vertailtiin keskenään ainakin kahta neljästä eri ryhmästä: 1) Lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrit, 2) aikuisiän seksuaaliväkivallan uhrit, 3) lapsuudessa ja myöhemmällä iällä seksuaaliväkivallan uhriksi joutuneet ihmiset tai 4) seksuaaliväkivallalta välttyneet ihmiset. Seksuaaliväkivaltaan kohdistuvia itsesyytöksiä tarkastelevat tutkimukset joko vertailivat itsesyytösten eroja ryhmien välillä tai testasivat erilaisten mallien ennustavuutta uudelleen uhriksi joutumiselle. Yleisempää itsesyytöksiin taipuvaisuutta tarkastelevista tutkimuksista kaikki vertailivat uudelleen uhriksi joutumista ennustavien mallien toimivuutta ryhmien välillä. Katsauksen tutkimusten tulokset on esitelty Taulukossa 2.

3.5.1 Koettuun seksuaaliväkivaltaan kohdistuvien itsesyytösten tarkastelu

Itsesyytösten eroa eri ryhmien välillä vertailtiin korrelatiivisin menetelmin neljässä eri tutkimuksessa, joista kaikissa havaittiin itsesyytösten olevan suurempia useaan kertaan uhriksi joutuneilla muihin ryhmiin verrattuna, mutta yhdessä näistä tutkimuksista efektiä ei kuitenkaan ollut. Kyseisessä Jeglicin ja kumppaneiden (2025) tutkimuksessa kahdessa itsesyytösten alaskaalassa havaittiin pieni efekti, ja neljässä ei havaittu efektiä. Yhteenlasketuilla alaskaaloilla ei ollut efektiä. Itsesyytösmittarin kaksi alaskaala, joissa havaittiin pienet efektit ($d=0.24$) käsittelivät traumaan liittyvää yleistä syyllisyyden määrää ja tunteiden yleisyyttä (engl. Global Guilt) sekä traumaan liittyvien itsesyytösten aiheuttamaa kärsimyksen määrää (engl. Distress). Kolmesta muusta tutkimuksesta efektikoko oli yhdessä tutkimuksessa lähes keskisuuri $d=0.45$ (Filipas & Ullman, 2004), ja kahdessa keskisuuri $d=0.5$ (Arata, 2000) ja $d=0.65$ (Katz ym., 2010). Katz ja kumppanit (2010) erittelivät tutkimuksessaan itsesyytökset omaan luonteeseen kohdistuviin syytöksiin sekä omaan käyttäytymiseen kohdistuviin syytökset, ja he havaitsivat kumpiakin merkitsevästi enemmän uudelleen uhriksi joutuneella ryhmällä muihin ryhmiin verrattuna.

Viidestä regressioanalyttisestä tutkimuksesta, joissa käsiteltiin lapsuuden seksuaaliväkivaltaan kohdistuvia itsesyytöksiä, kolmessa malli ennusti merkitsevästi uudelleen uhriksi joutumista ja kahdessa ei. Kolmessa merkitsevän ennustavuuden löytäneessä tutkimuksessa (Katz ym., 2010; Miller ym., 2007; Mokma ym., 2016) itsesyytöksillä oli itsenäinen ennustavuus varianssiin sillä muut muuttajat oli vakioitu.

Mokma kumppaneineen (2016) jakoi uudelleen uhriksi joutuneet kahteen ryhmään: Ensimmäiseen ryhmään kuuluivat ne henkilöt, jotka olivat joutuneet uudelleen uhriksi fyysisen väkivallan keinoin, ja toiseen ryhmään ne, joiden päihtymystä oli käytetty hyväksi. Vahvemmat lapsuuden seksuaaliväkivallasta koetut itsesyytökset ennustivat kumpaankin edeltä mainittuun ryhmään kuulumista. Yhteys oli merkitsevä sekä omiin luonteenpiirteisiin kohdistuvissa itsesyytöksissä että omaan käyttäytymiseen kohdistuvissa itsesyytöksissä.

Katz ja kumppanit (2010) puolestaan löysivät merkitsevän selittävyuden malliinsa, jossa seksuaaliväkivalta ennusti omaan luonteeseen sekä käyttäytymiseen liittyviä itsesyytöksiä. Nämä itsesyytökset ennustivat seksuaaliselta toiminnalta kieltäytymisen epävarmuutta, joka puolestaan ennusti merkitsevästi uudelleen uhriksi joutumista.

Muista regressiomalleista poiketen, yhdessä tutkimuksessa (Witherspoon ym., 2024) käytettiin regressiomallia ennustamaan uudelleen uhriksi joutuneen ryhmän itsesyytösten määrää, eikä sitä miten itsesyytökset ennustavat uudelleen uhriksi joutumista. Tutkimuksessa löydettiin merkitsevä selittävyys regressiomallille, jossa lapsuuden seksuaaliväkivallan uhriksi joutuminen ja uudelleen uhriksi joutuminen ennusti suurempaa määrää itsesyytöksiä. Witherspoonin ja kumppaneiden tutkimusta (2024) ei voi eri asetelmansa takia täysin verrata muihin katsauksemme regressioanalyysia käyttäneisiin tutkimuksiin, mutta se kuitenkin lisää näyttöä itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen positiivisesta yhteydestä. Kokonaisuudessaan katsauksemme antaa kohtalaista tukea sille, että lapsuuden seksuaaliväkivallasta koettujen itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen välillä on yhteys.

3.5.2 Itsesyytöksiin taipuvaisuuden tarkastelu

Katsauksemme kuudessa tutkimuksessa tarkasteltiin regressiomallien avulla, miten lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien yleinen taipumus itsesyytöksiin on yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen (Bockers ym., 2014; Mayall & Gold, 1995; Miller ym., 2007; Mokma ym., 2016; Tapia, 2014; Walsh ym., 2007). Tutkimuksista kolmessa tarkasteltiin sisäistä attribuutiotyylä, kahdessa taipumusta itsesyytöksiin elämän tapahtumista ja yhdessä sisäistä hallintakäsitystä.

Kuudesta tutkimuksesta viidessä regressiomallit eivät olleet merkitseviä uudelleen uhriksi joutumisen ennustamisessa, mutta yhdessä (Tapia, 2014) tilastollisesti merkitsevä malli löydettiin. Kyseinen Tapian ja kumppaneiden (2014) malli sisälsi itsesyytökset yhtenä muuttujista ja kykeni ennustamaan 79.6 % tapauksista. Itsesyytösten lisäksi mallin ennustavuuteen vaikutti kaksi muuta muuttujaa, jotka käsittelivät seksuaaliväkivaltilanteessa käytettyä voimaa ja sitä, sisälsikö seksuaaliväkivalta yhdyntää. Koska kahdella muullakin muuttujilla on vaikutus merkitsevään ennustavuuteen, mallin merkitsevyydestä ei voi tehdä liiallisia johtopäätöksiä itsesyytösten merkitsevyydestä. Katsauksemme ei siis antanut tukea sille, että itsesyytöksiin taipuvaisuuden ja uudelleen uhriksi joutumisen välillä olisi yhteys.

4 Pohdinta

Systemaattisen katsauksemme tavoitteena oli selvittää lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien itsesyytösten yhteyttä uudelleen uhriksi joutumiseen. Katsauksessamme tarkastelimme erikseen nimenomaan koettuun seksuaaliväkivaltaan kohdistuvia itsesyytöksiä ja yleistä taipumusta

itsesyytöksiin. Yleisellä taipumuksella itesesyytöksiin tarkoitettiin katsauksemme tutkimuksissa sisäistä attribuutiotyylä ja hallintakäsitystä sekä yleistä taipumusta kokea elämän tapahtumista itesesyytöksiä. Katsauksemme tutkimuskysymyksillä ei ole julkaistu aikaisempaa systemaattista katsausta tai meta-analyysia.

Katsauksemme tulokset antavat kohtalaista tukea sille, että lapsuuden seksuaaliväkivallasta koettujen itesesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen välillä on yhteys. Neljästä tutkimuksesta, joissa vertailtiin uudelleen uhriksi joutuneiden itesesyytösten vahvuutta kerran uhriksi joutuneiden itesesyytöksiin, kaikissa havaittiin itesesyytösten olevan suurempia useaan kertaan uhriksi joutuneilla muihin ryhmiin verrattuna. Näistä tutkimuksista kolmessa havaittiin keskisuuri tai lähes keskisuuri efekti, mutta yhdessä efekti ei kuitenkaan ollut tilastollisesti merkitsevä. Tutkimus (Jeglic ym., 2025), jossa tilastollisesti merkitsevää efektiä ei havaittu, oli ainoa katsauksemme tutkimuksista, jossa uudelleen uhriksi joutuminen oli tapahtunut jo lapsuudessa. Erilainen asetelma voisi selittää muista tutkimuksista poikkeavaa tulosta.

Viidessä katsauksemme sisällytetyssä tutkimuksessa mitattiin regressioanalyttisin menetelmin itesesyytösten ennustavuutta uudelleen uhriksi joutumiseen. Kolmessa näistä tutkimuksista löydettiin merkitsevä selittävyys mallille, ja kahdessa tilastollisesti merkitsevää mallia ei löydetty. Yhteensä kahdeksasta korrelatiivisesta tai regressioanalyttisestä tutkimuksesta kuudessa havaittiin tilastollisesti merkitsevä yhteys lapsuuden seksuaaliväkivallasta koettujen itesesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen välillä.

Katsauksemme tulokset antavat jonkinlaista tukea Janoff-Bulmanin (1979) ja Weinerin (1985) teorioille seksuaaliväkivallan uhrien attribuutioiden merkityksestä: Tulosten voi tulkita viittaavan siihen, että väkivallan sisäinen attribuointi ja itesesyytökset voivat ylläpitää uskomusta vastarinnan hyödyttömyydestä, mikä voisi olla kytköksissä uudelleen uhriksi joutumiseen. Emme kuitenkaan voi tehdä tuloksista suoria johtopäätöksiä, sillä katsauksemme artikkeleissa ei tutkittu, minkä takia itesesyytökset ovat yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen. Tuloksia ei voi myöskään täysin johdonmukaisesti yleistää tukemaan edellä mainittuja teorioita, sillä katsauksemme ei tarkastele, onko itesesyytösten muodostumisessa keskeisintä esimerkiksi seksuaaliväkivallan tilannetekijät, tilanteen tulkinta vai taipumus itesesyytöksiin. Muut ilmiön taustalla olevat tekijät voivat vaikuttaa ilmiön tulkittavuuteen ja mahdollisesti selittää katsauksemme keskenään ristiriitaisia tuloksia.

Lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien yleinen taipumus itesesyytöksiin ei näyttäisi katsauksemme perusteella olevan yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen. Katsauksemme kuudesta itesesyytöksiin taipuvaisuutta mittaavasta tutkimuksesta, viidessä ei löydetty merkitsevää selittävyyttä uudelleen

uhriksi joutumista ennustavalle mallille. Tilastollisesti merkitsevän mallin löytäneessä tutkimuksessa (Tapia, 2014) malli sisälsi selittävinä muuttujina itsesyytösten lisäksi myös muita väkivaltatilanteeseen liittyneitä tekijöitä, mikä voi selittää poikkeavaa tulosta. On mahdollista, että sisäinen attribuutiotyylä on linjassa yksilön niin kutsutun korkean sisäisen hallintakäsityksen kanssa (Simmons & Weinman, 1991; Walsh ym., 2007). Katsauksemme tulosten voi tulkita tukevan aikaisemmin esitettyä hypotetisointia siitä, että korkea sisäinen hallintakäsitys voisi myös olla uudelleen uhriksi joutumiselta suojaava tekijä, sillä se ylläpitää yksilön myönteistä käsitystä omista vaikuttamismahdollisuuksistaan erilaisissa tilanteissa (Feinauer & Stuart, 1996). Toisaalta tulosten tulkittavuutta heikentää se, että tutkimuksia oli vain kuusi, ja eri tutkimuksissa tutkitut ilmiöt, eli attribuutiotyylä, hallintakäsitys ja taipumus kokea syyllisyyden tunteita ovat ilmiöinä hieman toisistaan erilaisia.

4.1 Katsauksen vahvuudet ja rajoitukset

Yksi katsauksemme keskeisimmistä vahvuuksista on se, että se on toteutettu systemaattisena kirjallisuuskatsauksena. Suoritimme haut neljässä eri tietokannassa mahdollisimman laajoin hakulausekkein, minkä ansiosta katsauksemme antaa kattavan kuvan tähän mennessä aiheesta julkaistusta tutkimustiedosta. Käytimme tietokantakohtaisesti eri asiasanoja sisältäviä hakulausekkeitä, mikä edesauttoi mahdollisimman laajan hakutuloksen saamista. Arvioimme artikkelien abstraktit ja myöhemmin kokotekstit ensin itsenäisesti sovittujen sisäänottokriteerien mukaisesti, ja kävimme lopuksi erimielisyydet läpi yhdessä. Toisistamme riippumaton arviointiprosessi lisää katsauksemme luotettavuutta.

Lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien itsesyytösten yhteydestä uudelleen uhriksi joutumiseen ei ole paljon tutkimustietoa, ja moni uudelleen uhriksi joutumista tutkivista artikkeleista ainoastaan sivuaa itsesyytösten merkitystä. Siispä katsauksemme vahvuutena voi pitää sitä, että se kokoaa yhteen vähäistä olemassa olevaa tietoa aiheesta ja täydentää aiheeseen liittyvää tietoa aukkoa. Katsauksemme vahvuutena voi myös pitää sitä, että se tarkastelee sekä lapsuuden seksuaaliväkivaltaan liittyviä itsesyytöksiä että yleistä taipumusta itsesyytöksiin, sillä ilmiöitä ei ole aiemmassa tutkimuksessa juuri vertailtu keskenään. Ilmiöiden erillinen vertailu lisää ymmärrystä itsesyytösten eri muotojen yhteyksistä uudelleen uhriksi joutumiseen. Toisaalta olemassa olevaa tutkimustietoa kummastakin ilmiöstä on kuitenkin kohtalaisen vähän, minkä voi tulkita myös katsauksen heikkoutena, sillä se vaikuttaa tulostemme yleistettävyyteen.

Katsauksemme yhteenlasketusta otoskoosta 9.1 % (n=339) oli miehiä ja loput (n=3 232) naisia. Koska seksuaaliväkivallan uhriksi joutuu huomattavasti enemmän naisia kuin miehiä (Steele ym., 2024), voi koehenkilöiden sukupuolijakauman katsoa lisäävän katsauksemme ekologista validiteettia. Lisäksi tutkimusten homogeeninen populaatio voi parantaa tutkimusten keskenäistä vertailukelpoisuutta. Toisaalta epätasaisen jakauman takia katsauksemme tuloksia ei voi yleistää koskemaan koko populaatiota. Koska seksuaaliväkivallan vaikutuksia on tutkittu paljon naisilla, olisi jatkotutkimuksen kannalta tärkeää tutkia aihetta muiden sukupuolten näkökulmista. Esimerkiksi tutkimus seksuaaliväkivallan uhriksi joutuneiden poikien kokemien itsesyytösten mahdollisista erityispiirteistä lisäisi laajempaa ymmärrystä ilmiöstä.

Katsauksemme sisällytetyissä tutkimuksissa käytettiin lapsuuden seksuaaliväkivaltaan kohdistuvien itsesyytösten tutkimiseen sekä korrelatiivisia että regressioanalyttisiä menetelmiä, minkä voi tulkita katsauksemme vahvuutena, sillä eri tilastolliset menetelmät antoivat keskenään samankaltaisia tuloksia. Katsauksemme artikkelien korrelatiivisista tutkimuksista emme voi kuitenkaan päätellä ilmiön suuntaa tai syy-seuraussuhteita. Emme siis voi korrelatiivisia tutkimuksia tarkastellessa päätellä, aiheuttaako uudelleen uhriksi joutuminen vahvempia itsesyytöksiä, vai johtaako vahvemmat itsesyytökset todennäköisempään uudelleen uhriksi joutumiseen.

Lähes kaikki katsauksemme tutkimuksista on aikuisilla toteutettuja poikittaistutkimuksia, joissa itsesyytöksiä on mitattu usein jopa vuosien päästä lapsuuden tapahtumista, eikä tällä tavalla välttämättä onnistuta tavoittamaan koetun seksuaaliväkivallan jälkeisiä välittömiä kokemuksia tapahtuneesta. Emme myöskään voi olla varmoja siitä, onko uudelleen uhriksi joutuminen vaikuttanut aikuisten arvioon heidän lapsuutensa aikaisista syyllisyyden kokemuksista. Ajanjakso lapsuuden seksuaaliväkivallan kokemisesta mittaushetkeen vaihtelee myös tutkimusten välillä, mikä heikentää itsesyytösten arvioiden keskenäistä vertailukelpoisuutta.

Katsauksemme rajoituksena voi pitää sitä, että tutkimuksissa ei ole johdonmukaisesti kontrolloitu muiden tekijöiden, kuten riskien tunnistamisen vaikeuksien, posttraumaattisen stressioireilun tai seksuaaliväkivallan vakavuuden vaikutusta uudelleen uhriksi joutumiseen. Itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen väliseen yhteyteen saattaa liittyä jokin ylimääräinen muuttuja, jolla on vaikutus korrelaatioissa tai jonka liittäminen regressiomalleihin parantaisi mallien selittävyttä. On kuitenkin selvää, että lapsuuden seksuaaliväkivallalla on yhteys negatiivisiin kehityskulkuihin (Hailes ym., 2019; Raz ym., 2023; Sanjeevi ym., 2018) ja ilmiöön todennäköisesti liittyy useita muitakin muuttujia, jotka ovat itsesyytösten ohella yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen.

Itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen määritelmien ja uhriksi joutuneiden ryhmien heterogeenisyys on myös katsauksemme rajoittava tekijä. Esimerkiksi erilaiset koetut seksuaaliväkivallan muodot, kesto ja toistuvuus tai suhde tekijään lisäävät vaihtelua vastaajien välillä ja mahdollisesti heikentävät tulosten tulkittavuutta. Lisäksi osa seksuaaliväkivallan uhreiksi joutuneista koehenkilöistä on voinut kokea myös muunlaista kaltoinkohtelua, minkä vaikutuksia itsesyytöksiin tutkimuksissa ei välttämättä ole huomioitu. Tutkimuksissa oli käytössä erityisesti itsesyytösten mittaamiseen laaja kirjo mittareita, mikä voi myös tehdä niiden vertailusta ongelmallista. Toisaalta käytetyillä mittareilla oli pääosin raportoitu hyvä sisäinen konsistenssi, minkä voi myös nähdä katsauksemme vahvuutena.

Vaikka tutkimusten monipuolisten tilastollisten menetelmien käytön voi nähdä katsauksen vahvuutena, tutkimusten toisistaan poikkeavat koeasetelmat ja eri tavoin raportoidut tutkimustulokset ovat myös yksi tutkimuksen keskeisistä rajoitteista. Esimerkiksi yhdessä tutkimuksessa (Katz ym., 2010) havaittiin selittävyys mallille, jossa itsesyytökset ennustivat uudelleen uhriksi joutumista seksistä kieltäytymisen epävarmuuden välityksellä. Tämänkaltaiset asetelmien väliset erot rajoittavat katsauksemme yleistettävyyttä. Lisäksi katsauksemme yleistettävyyttä rajoittaa kaikkien tutkimusten länsimaalaisuus, sillä eri kulttuurisilla normeilla voi olla vaikutus siihen, miten uhri ja yhteisö suhtautuu lapseen kohdistuvaan seksuaaliväkivaltaan (Okur ym., 2019).

4.2 Katsauksen merkitys ja jatkotutkimus

Katsauksemme tulokset antavat tukea sille, että lapsuuden seksuaaliväkivallasta koettujen itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen välillä on yhteys. Tulosten perusteella ilmiön kokonaisvaltainen ymmärtäminen kuitenkin yhä vaatii huomattavasti jatkotutkimusta. Olisi erityisen keskeistä tarkastella erilaisia mahdollisia välittäviä mekanismeja, jotka liittyvät lapsuuden seksuaaliväkivallasta koettujen itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen yhteyteen. Yksi tällaisista tekijöistä voisi olla esimerkiksi posttraumaattinen stressioireilu, sillä nykytutkimuksen mukaan PTSD näyttäisi olevan yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen (Chu, 1992), ja seksuaaliväkivaltaan liittyvät itsesyytökset näyttäisivät puolestaan liittyvän PTSD-oireiden vakavuuteen (Zinzow ym., 2010). Koska tiedetään itsesyytösten olevan yhteydessä viivästyneeseen avun piiriin hakeutumiseen (Brockdorf ym., 2023), olisi myös tärkeä tutkia, olisiko itsesyytöksillä nimenomaan hoitoon hakeutumisen kautta vaikutus uudelleen uhriksi joutumiseen. Katsauksemme rajauksen takia keskityimme vain itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen yhteyteen, mutta ilmiön laajempi ymmärtäminen vaatisi myös itsesyytösten kattavampaa laadullista tarkastelua.

Olemassa oleva tutkimustieto aiheesta on paikoin vanhaa, minkä takia jatkotutkimuksessa tulisi myös perehtyä nykyajan ilmiöihin, jotka voivat liittyä lapsuuden seksuaaliväkivaltaan tai siitä koettuihin itsesyytöksiin. Tällaisia ilmiöitä voisi olla esimerkiksi aikaisemmin mainittu sosiaalisessa mediassa tapahtuva seksuaaliväkivalta, jossa uhria houkutellaan seksuaaliseen kanssakäyntiin (engl. grooming). Nuorten enenevän sosiaalisen median käytön (Lenhart ym., 2015) takia olisi tärkeää ymmärtää itsesyytösten mekanismeja myös verkkovälitteisesti koetusta seksuaaliväkivallasta. Lisäksi seksuaaliväkivallasta koettujen itsesyytösten vaikutuksia olisi tärkeä tutkia erilaisissa kulttuureissa, jotta tutkimustietoa voisi yleistää laajempiin populaatioihin. Tutkimustiedon yleistettävyyden parantamiseksi olisi myös syytä jatkossa standardoida käytössä olevat mittarit erityisesti itsesyytösten mittaamiseen.

Katsauksemme havainnoista nousee esiin, kuinka ilmiön tutkiminen keskittyy laajalti itsesyytösten ja myöhempien psyykkisten kehityskulkujen välisen yhteyden kartoittamiseen. Itsesyytösten syntyyn vaikuttavat yksilö- ja tilannekohtaiset mekanismit ovat kuitenkin yhä nykytutkimuksessa epäselviä (Okur ym., 2019). Näitä itsesyytösten syntyyn vaikuttavia tekijöitä olisi tärkeää ymmärtää paremmin, jotta itsesyytöksiin olisi helpompaa puuttua esimerkiksi seksuaaliväkivallan jälkeisessä traumaterapiassa. On selvää, että itsesyytökset ovat keskeinen kohde erilaisille interventioille ja tukitoimille (Macy ym., 2006), ja niihin vaikuttamalla voidaan kehittää uhrien riskientunnistuskäykyjä ja puolustautumistaitoja. Näin ollen seksuaaliväkivallan jälkeisten itsesyytösten ja traumaan liittyvien uskomusten luonnetta tulisi ymmärtää paremmin, jotta erilaisten interventiota ja traumaterapiaa voisi kehittää.

4.3 Lopuksi

Lapsiin kohdistuvaan seksuaaliväkivaltaan liittyvien uskomusten ja uhrien erilaisten kehityskulkujen välinen yhteys on yhteiskunnallisesti keskeinen tutkimuskohde, joka on säilyttänyt ajankohtaisuutensa läpi vuosikymmenten. Systemaattinen katsauksemme antaa alustavaa tukea sille, että lapsuuden seksuaaliväkivallasta koettujen itsesyytösten ja myöhemmän uudelleen uhriksi joutumisen välillä olisi yhteys, samalla korostaen lisätutkimuksen tarvetta aiheesta. Katsauksemme tulosten perusteella lapsuuden seksuaaliväkivallan uhrien sisäinen attribuutioytyyli ja hallintakäsitys tai yleinen taipumus itsesyytöksiin ei ole yhteydessä uudelleen uhriksi joutumiseen. Vaikka itsesyytösten ja uudelleen uhriksi joutumisen välinen yhteys on vielä epäselvä ja tutkimustuloksiltaan osin ristiriitainen, väkivaltakokemuksiin liittyviä itsesyytöksiä voidaan pitää yksilön hyvinvoinnin kannalta epäadaptiivisina. Ilmiön syvällisempi ymmärrys voisi edistää seksuaaliväkivallan uhrien

kuntoutumisen tukemista ja uusien uudelleen uhriksi joutumista ehkäisevien hoitomuotojen kehittämistä.

Lähteet

- Arata, C. M. (2000). From Child Victim to Adult Victim: A Model for Predicting Sexual Revictimization. *Child Maltreatment*, 5(1), 28–38.
<https://doi.org/10.1177/1077559500005001004>
- Bockers, E., Roepke, S., Michael, L., Renneberg, B., & Knaevelsrud, C. (2014). Risk Recognition, Attachment Anxiety, Self-Efficacy, and State Dissociation Predict Revictimization. *PLoS ONE*, 9(9), e108206. <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0108206>
- Briere, J. N. (1992). *Child abuse trauma: Theory and treatment of the lasting effects*. Sage Publications, Inc.
- Brockdorf, A. N., Holland, K. J., Kumar, S. A., Jaffe, A. E., & DiLillo, D. (2023). Alcohol Use Before Sexual Violence and Cognitive Appraisals: Differential Associations With Barriers to Help-Seeking. *Violence Against Women*, 29(5), 777–799.
<https://doi.org/10.1177/10778012221097144>
- Browne, A., & Finkelhor, D. (1986). Impact of child sexual abuse: A review of the research. *Psychological bulletin*, 99(1), 66.
- Cohen, J. A., & Mannarino, A. P. (2002). Addressing Attributions in Treating Abused Children. *Child Maltreatment*, 7(1), 81–84. <https://doi.org/10.1177/1077559502007001008>
- Davies, M., Patel, F., & Rogers, P. (2013). Examining the Roles of Victim–Perpetrator Relationship and Emotional Closeness in Judgments Toward a Depicted Child Sexual Abuse Case. *Journal of Interpersonal Violence*, 28(5), 887–909.
<https://doi.org/10.1177/0886260512459376>
- Duodecim terveyskirjasto: Tiitinen, A. (2025). *Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö*. Duodecim Terveyskirjasto.

- Feinauer, L. L., & Stuart, D. A. (1996). Blame and resilience in women sexually abused as children. *The American Journal of Family Therapy*, 24(1), 31–40.
<https://doi.org/10.1080/01926189508251014>
- Feiring, C., Taska, L., & Chen, K. (2002). Trying to Understand Why Horrible Things Happen: Attribution, Shame, and Symptom Development Following Sexual Abuse. *Child Maltreatment*, 7(1), 25–39. <https://doi.org/10.1177/1077559502007001003>
- Filipas, H. H., & Ullman, S. E. (2006). Child Sexual Abuse, Coping Responses, Self-Blame, Posttraumatic Stress Disorder, and Adult Sexual Revictimization. *Journal of Interpersonal Violence*, 21(5), 652–672. <https://doi.org/10.1177/0886260506286879>
- Finkelhor, D. (1987). The Trauma of Child Sexual Abuse: Two Models. *Journal of Interpersonal Violence*, 2(4), 348–366. <https://doi.org/10.1177/088626058700200402>
- Foa, E. B., Ehlers, A., Clark, D. M., Tolin, D. F., & Orsillo, S. M. (1999). The Posttraumatic Cognitions Inventory (PTCI): Development and validation. *Psychological Assessment*, 11(3), 303–314. <https://doi.org/10.1037/1040-3590.11.3.303>
- Frazier, P., Steward, J., & Mortensen, H. (2004). Perceived Control and Adjustment to Trauma: A Comparison Across Events. *Journal of Social and Clinical Psychology*, 23(3), 303–324.
<https://doi.org/10.1521/jscp.23.3.303.35452>
- Girard, M., Fernet, M., & Godbout, N. (2024). “Like A Mouse Pursued By the Snake”: A Qualitative Metasynthesis on the Experiences of Revictimization Among Women Survivors of Childhood Sexual Abuse and Partner Violence. *Trauma, Violence, & Abuse*, 25(3), 2407–2420. <https://doi.org/10.1177/15248380231214783>
- Grubb, A., & Turner, E. (2012). Attribution of blame in rape cases: A review of the impact of rape myth acceptance, gender role conformity and substance use on victim blaming. *Aggression and Violent Behavior*, 17(5), 443–452. <https://doi.org/10.1016/j.avb.2012.06.002>

- Hailes, H. P., Yu, R., Danese, A., & Fazel, S. (2019). Long-term outcomes of childhood sexual abuse: An umbrella review. *The Lancet Psychiatry*, *6*(10), 830–839.
[https://doi.org/10.1016/S2215-0366\(19\)30286-X](https://doi.org/10.1016/S2215-0366(19)30286-X)
- Hébert, M., Lapierre, A., MacIntosh, H. B., & Ménard, A. D. (2021). A Review of Mediators in the Association between Child Sexual Abuse and Revictimization in Romantic Relationships. *Journal of Child Sexual Abuse*, *30*(4), 385–406.
<https://doi.org/10.1080/10538712.2020.1801936>
- Herrenkohl, T. I., Fedina, L., Roberto, K. A., Raquet, K. L., Hu, R. X., Rousson, A. N., & Mason, W. A. (2022). Child Maltreatment, Youth Violence, Intimate Partner Violence, and Elder Mistreatment: A Review and Theoretical Analysis of Research on Violence Across the Life Course. *Trauma, Violence, & Abuse*, *23*(1), 314–328.
<https://doi.org/10.1177/1524838020939119>
- HUS. (n.d.). *Lapsen seksuaalinen hyväksikäyttö*. Mielenterveystalo.
<https://www.mielenterveystalo.fi/fi/aggressio-vakivalta/lapsen-seksuaalinen-hyvaksikaytto>
- Janoff-Bulman, R. (1979). Characterological versus behavioral self-blame: Inquiries into depression and rape. *Journal of Personality and Social Psychology*, *37*(10), 1798–1809.
<https://doi.org/10.1037/0022-3514.37.10.1798>
- Jeglic, E. L., Winters, G. M., Johnson, B. N., & Fisher, E. (2025). The Psychological Impact of Experiencing Sexual Abuse Revictimization by a Different Perpetrator in Childhood. *Children*, *12*(8), 1070. <https://doi.org/10.3390/children12081070>
- Katz, J., May, P., Sörensen, S., & DelTosta, J. (2010). Sexual Revictimization During Women’s First Year of College: Self-Blame and Sexual Refusal Assertiveness as Possible Mechanisms. *Journal of Interpersonal Violence*, *25*(11), 2113–2126.
<https://doi.org/10.1177/0886260509354515>

- Koss, Mary P., Gidycz, Christine A. (1985) *Sexual Experiences Survey: Reliability and validity*.
Journal of Consulting and Clinical Psychology, Vol 53(3), 422-423.
- Koss, M. P., & Dinero, T. E. (1989). Discriminant analysis of risk factors for sexual victimization among a sample of college women. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 57, 242-250.
- Koss, M. P., & Figueredo, A. J. (2004). Change in Cognitive Mediators of Rape's Impact on Psychosocial Health Across 2 Years of Recovery. *Journal of Consulting and Clinical Psychology*, 72(6), 1063–1072. <https://doi.org/10.1037/0022-006X.72.6.1063>
- Lenhart, A., Duggan, M., Perrin, A., Stepler, R., Rainie, H., & Parker, K. (2015). *Teens, social media & technology overview 2015*.
- Macy, R. J., Nurius, P. S., & Norris, J. (2006). Responding in Their Best Interests: Contextualizing Women's Coping With Acquaintance Sexual Aggression. *Violence Against Women*, 12(5), 478–500. <https://doi.org/10.1177/1077801206288104>
- Maniglio, R. (2009). The impact of child sexual abuse on health: A systematic review of reviews. *Clinical Psychology Review*, 29(7), 647–657. <https://doi.org/10.1016/j.cpr.2009.08.003>
- Mayall, A., & Gold, S. R. (1995). Definitional Issues and Mediating Variables in the Sexual Revictimization of Women Sexually Abused as Children. *Journal of Interpersonal Violence*, 10(1), 26–42. <https://doi.org/10.1177/088626095010001002>
- Messman-Moore, T. L., & McConnell, A. A. (2018). Intervention for Sexual Revictimization Among College Women. *Teoksessa Sexual Assault Risk Reduction and Resistance* (s. 309–330). Elsevier. <https://doi.org/10.1016/B978-0-12-805389-8.00013-X>
- Miller, A. K., Markman, K. D., & Handley, I. M. (2007). Self-Blame Among Sexual Assault Victims Prospectively Predicts Revictimization: A Perceived Sociolegal Context Model of Risk. *Basic and Applied Social Psychology*, 29(2), 129–136.
<https://doi.org/10.1080/01973530701331585>

- Mokma, T. R., Eshelman, L. R., & Messman-Moore, T. L. (2016). Contributions of Child Sexual Abuse, Self-Blame, Posttraumatic Stress Symptoms, and Alcohol Use to Women's Risk for Forcible and Substance-Facilitated Sexual Assault. *Journal of Child Sexual Abuse, 25*(4), 428–448. <https://doi.org/10.1080/10538712.2016.1161688>
- Okur, P., Pereda, N., Van Der Knaap, L. M., & Bogaerts, S. (2019). Attributions of Blame among Victims of Child Sexual Abuse: Findings from a Community Sample. *Journal of Child Sexual Abuse, 28*(3), 301–317. <https://doi.org/10.1080/10538712.2018.1546249>
- Poliisi. (n.d.). Toimintaympäristöt ja tilastot. Poliisin tilastot vuosilta 2022-2024. <https://poliisi.fi/toimintaymparisto-ja-tilastot>
- Raz, A., Rubinstein, R., Shadach, E., Chaikin, G., Ben Yehuda, A., Tatsa-Laur, L., Kedem, R., & Shelef, L. (2023). Behavioral Self-Blame in PTSD—Etiology, Risk Factors, and Proposed Interventions. *International Journal of Environmental Research and Public Health, 20*(15), 6530. <https://doi.org/10.3390/ijerph20156530>
- Rossi, M., Pietilä, M., & Oinas, M. M. (2022). Sanoilla on merkitystä: Termikäsikirja lapsiin kohdistuvan seksuaaliväkivallan sanoittamiseen. THL. <https://www.julkari.fi/items/1b062cd1-6eb4-4bfd-a67f-b5294233e57d>
- Sanjeevi, J., Houlihan, D., Bergstrom, K. A., Langley, M. M., & Judkins, J. (2018). A Review of Child Sexual Abuse: Impact, Risk, and Resilience in the Context of Culture. *Journal of Child Sexual Abuse, 27*(6), 622–641. <https://doi.org/10.1080/10538712.2018.1486934>
- Seligman, M. E., Abramson, L. Y., Semmel, A., & Von Baeyer, C. (1979). Depressive attributional style. *Journal of Abnormal Psychology, 88*(3), 242–247. <https://doi.org/10.1037/0021-843X.88.3.242>
- Sigurvinsdottir, R., & Ullman, S. E. (2015). Social Reactions, Self-Blame and Problem Drinking in Adult Sexual Assault Survivors. *Psychology of violence, 5*(2), 192–198. <https://doi.org/10.1037/a0036316>

- Simmons, J. T., & Weinman, M. L. (1991). Self-esteem, adjustment, and locus of control among youth in an emergency shelter. *Journal of Community Psychology, 19*(3), 277–280.
[https://doi.org/10.1002/1520-6629\(199107\)19:3%3C277::AID-JCOP2290190311%3E3.0.CO;2-Z](https://doi.org/10.1002/1520-6629(199107)19:3%3C277::AID-JCOP2290190311%3E3.0.CO;2-Z)
- Steel, J., Sanna, L., Hammond, B., Whipple, J., & Cross, H. (2004). Psychological sequelae of childhood sexual abuse: Abuse-related characteristics, coping strategies, and attributional style. *Child Abuse & Neglect, 28*(7), 785–801. <https://doi.org/10.1016/j.chiabu.2003.12.004>
- Steele, B., Martin, M., Sciarra, A., Melendez-Torres, G. J., Degli Esposti, M., & Humphreys, D. K. (2024). The Prevalence of Sexual Assault Among Higher Education Students: A Systematic Review With Meta-Analyses. *Trauma, Violence, & Abuse, 25*(3), 1885–1898.
<https://doi.org/10.1177/15248380231196119>
- Stoltenborgh, M., van IJzendoorn, M. H., Euser, E. M., & Bakermans-Kranenburg, M. J. (2011). A Global Perspective on Child Sexual Abuse: Meta-Analysis of Prevalence Around the World. *Child Maltreatment, 16*(2), 79–101. <https://doi.org/10.1177/1077559511403920>
- Tapia, N. D. (2014). *Survivors of Child Sexual Abuse and Predictors of Adult Re-victimization in the United States: A Forward Logistic Regression Analysis. 9*(1).
- Terveyden ja hyvinvoinnin laitos. (n.d.). Seksuaaliväkivallan ehkäisy - THL.
<https://thl.fi/ohjeita-ammattilaisille/seksuaalivakivallan-ehkaisy>
- Ullman, S. E. (2023). *Talking about sexual assault: Society's response to survivors (2nd ed.)*. American Psychological Association. <https://doi.org/10.1037/0000360-000>
- Voogt, A., & Klettke, B. (2017). The Effect of Gender on Perceptions of Credibility in Child Sexual Assault Cases: A Systematic Review. *Journal of Child Sexual Abuse, 26*(2), 195–212.
<https://doi.org/10.1080/10538712.2017.1280576>

- Walker, H. E., Freud, J. S., Ellis, R. A., Fraine, S. M., & Wilson, L. C. (2019). The Prevalence of Sexual Revictimization: A Meta-Analytic Review. *Trauma, Violence, & Abuse, 20*(1), 67–80. <https://doi.org/10.1177/1524838017692364>
- Walsh, K., Blaustein, M., Knight, W. G., Spinazzola, J., & Van Der Kolk, B. A. (2007). Resiliency Factors in the Relation Between Childhood Sexual Abuse and Adulthood Sexual Assault in College-Age Women. *Journal of Child Sexual Abuse, 16*(1), 1–17. https://doi.org/10.1300/J070v16n01_01
- Weiner, B. (1985). *An Attributional Theory of Achievement Motivation and Emotion*.
- Witherspoon, N. L., Thorp, S. R., Shuman, T., & Stolberg, R. (2024). Predictors of Trauma-Related Self-Blame in Male Survivors of Sexual Violence. *Journal of Child Sexual Abuse, 33*(8), 987–1005. <https://doi.org/10.1080/10538712.2024.2416103>
- Zinzow, H., Seth, P., Jackson, J., Niehaus, A., & Fitzgerald, M. (2010). Abuse and Parental Characteristics, Attributions of Blame, and Psychological Adjustment in Adult Survivors of Child Sexual Abuse. *Journal of Child Sexual Abuse, 19*(1), 79–98. <https://doi.org/10.1080/10538710903485989>